

Frenštátský zpravodaj

MĚSÍČNÍ INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ • CENA: 5 Kč

www.frenstatpr.cz

Kulturní léto uzavírají Frenštátské slavnosti

Kulturní léto ve městě pomyslně uzavírají Frenštátské slavnosti. Tato velká přehlídka muzikantů, tanečníků i zpěváků lidových písní z různých koutů světa se v našem městě koná již podesáté. Program letošních Frenštátských slavností, které proběhnou od 28. do 29. srpna 2009 na frenštátském náměstí, je opravdu nabitý. Kromě dětských a dospělých souborů z Moravy a Slezska se představí zahraniční hosté ze Slovenska a Polska. Velkým lákadlem jistě bude vystoupení souboru z Izraele a exotické Indonézie.

Pokračování na str. 4

Gulášovky v novém s Věrou Špinarovou

Letos se budou konat oblíbené gulášové slavnosti, nebo, chcete-li, gulášovky už poosmnácté. Obliba této vyhlášené akce rok od roku stoupá. Avšak místo konání, frenštátský autokemp, v posledních dvou letech nestačilo pojmout narůstající počet návštěvníků, s čímž souvisela řada organizačních problémů. Proto se městské kulturní středisko rozhodlo k odvážnému, ale nevyhnutelnému kroku – přesunout gulášové slavnosti z autokempu do areálu Liščího mlýna na Bystrém.

Pokračování na str. 4

Den města byl přehlídkou společenského života

„Možná existují lepší časy, ale ten současný je náš.“

J. P. Sartre

Ve Frenštátě p. R. se tradičně na zahájení letní sezony koná Den města. Ten letošní však v pátek 12. června 2009 proběhl jako dosud ojedinělá akce. Tentokrát byl organizován ve zcela novém pojetí, a to nejen jako okénko do společenského života v našem městě, ale navíc jako představení sociálních služeb Frenštátska. Na Dni města se tentokrát na čtyřech scénách v nepřetržitém sledu představilo přes čtyřicet subjektů. Významně a netradičně se prezentovaly zejména všechny školy, ale i zájmové a neziskové subjekty a firmy našeho města.

Pokračování na str. 2

Foto: J. Novotný

Zástupci města ocenili nejlepší žáky a studenty

Dne 17. června 2009 proběhlo v obřadní síni města vyhlášení Osobností škol ve Frenštátě pod Radhoštěm za školní rok 2008/2009. Ocenění předali zástupci města, starosta Stanislav Hrabovský a předseda školské komise Vladimír Vondráček. Za tento školní rok byli vybráni:

Základní škola a Mateřská škola, Tyršova 913

- Pavla Cibulcová
- Radek Fajkus
- Tomáš Jurečka

Základní škola a Mateřská škola, Záhumí 408

- Petra Kojdová
- Tereza Mohelníková
- Barbora Tomíčková

Základní škola, Tyršova 1053

- Libor Zlý

Základní umělecká škola

- Matěj Habrnál

Gymnázium

- Johana Adamčíková

- Tereza Hanzelková
- Šimon Novák
- Pěvecký soubor Garrendo
- Denisa Řezníčková

Střední škola hotelnictví a gastronomie

- Vít Bayer
- Ladislav Myšínský
- Lucie Růčková

Střední škola elektrotechnická

- Daniel Janík
- Vítězslav Šmíd
- Šárka Vávrová

Astra, centrum volného času

- Zdeňka Smolanová

-red-

Foto: J. Novotný

Den města byl přehlídkou společenského života

Pokračování ze str. 1

Den sociálních služeb Frenštátska byl v letošním roce novinkou a byl pojat jako výstup společného plánování sociálních služeb všech spádových obcí Mikroregionu Frenštátsko. Přítomnost všech starostů zúčastněných obcí, stejně jako účast poskytovatelů sociálních služeb i firem zajišťujících kompenzační a zdravotní pomůcky, zdůraznila představení komunitního plánu jako dokumentu, na kterém po dobu skoro dvou let pracovala téměř padesátka občanů. Je totiž zapotřebí, abychom se problematikou sociálních služeb zabývali daleko intenzivněji než dosud, zvláště

když u nás dynamicky stoupá počet seniorů. Nemělo by určitě platit, že kvalitu a dostupnost takových služeb doceníme až tehdy, když je potřebujeme my sami nebo naši blízcí.

Nelze nepřipomenout ani to, že našeho Dne města se zúčastnili také přátelé z partnerského polského města Ustroń, kteří se opět seznamovali s naším městem i s našimi zvyklostmi. Stejně jako nás je příjemně překvapil mimo jiné vlněček mezi scénami a úroveň vystupujících, ale také aktivity před muzeem, v Domě kultury nebo v Klubu Kryt pod radnicí.

Vyhodnocení ankety a ocenění nejlepšího podnikatelského

subjektu a organizace roku bylo vyvrcholením celého dne. Pocta městu vystoupením slovenské skupiny No Name pak byla poděkováním všem spoluobčanům, ale především všem vystupujícím a organizátorům za skvěle odvedenou práci. Dokázali jsme, že chceme a umíme bavit sami sebe, že chceme ostatním předvést, co umíme a čím se zabýváme nejen ve volném čase. A že toho není málo...

Závěrem mi dovoluji popřát vám všem pohodové a slunečné dny letošního léta.

Zdeňka Leščišinová
místostarostka

Frenštátská výročí – červenec a srpen 2009

1. 7. 1939 V texaském Houstonu, kde žije a tvoří od roku 1969, oslaví 70 let akademická sochařka **Marie Kaňová**. Pro své rodné město Frenštát pod Radhoštěm vytvořila v 60. letech minulého století sochu Sedící dívka s knihou a busty Petra Bezruče a Leoše Janáčka, které zdobí Dům kultury.

13. 7. 1929 Připomeneme si 80 let od narození zdejšího stále činného literárního historika a spisovatele **Libora Knězka**. Studoval gymnázia ve Frenštátě p. R. a Valašském Meziříčí, literární vědu a estetiku na UK v Praze. Pracoval v Bratislavě v oblasti literárního muzejnictví, spolupracoval s Literárně-vědným ústavem SAV a v letech 1959–1990 působil ve Svazu slovenských spisovatelů. Je spoluautorem asi 150 publikací, sestavil Encyklopédii světových literárních děl. Rodnému kraji věnoval čtení o B. Četynovi Krajina černá lesem, o J. Strnadlovi Shledání s krajem a o J. Kalusovi Z hor mne nikdo nevytláká. S.J. Nečasem vydal Malý literární místopis Československa. Napsal knihu o své matce Marii Knězkové-Parmové Život v práci i tužbách a další díla. Připravuje práci Literatura na Frenštátsku a do frenštátských Hlasů muzea píše své literární vzpomínky. V roce 2008 obdržel Čestné uznání v rámci Ceny hejtmana Moravskoslezského kraje.

13. 8. 1929 Uplyne 80 let od narození **Karla Vašuta**. Studoval zlínskou Školu umění a pražskou AVU, pak se vrátil do Frenštátu. Je autorem pomníku partyzánů na Čeladné, Leoše Janáčka v Novém Jičíně, gen. Janka v Hrabyni, Vladislava Vančury v Háji u Opavy a Partyzánské hlídky na Pustevnách. Pro Frenštát vytvořil Památník osvobození, sochu Mateřství, sousoší Studující mládí, pomníky Břetislava Bartoše a poručíka Rožkova, Památník dělnického hnutí, Vzpomínku na hudebního skladatele Milana Balcara a Pietu pro hřbitov. Karel Vašut zemřel 7. 6. 2005. **Kolektiv pracovníků ICM**

Připomínkování návrhu plánu rozvoje sociálních služeb

Dne 12. 6. 2009 byla při realizaci Dne města Frenštát p. R. a Dne sociálních služeb Frenštátska představena zkrácená verze návrhu Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb za účelem konzultačního procesu („připomínkování“ veřejnosti). Upozorňujeme občany, že plné znění dokumentu je k dispozici na webových stránkách města nebo v tištěné podobě na recepci Městského úřadu Frenštát p. R. k podání připomínek s termínem do 15. 7. 2009.

-OSV-

Město Frenštát p. R. se připojilo k oslavám Světového dne uprchlíků

Město Frenštát p. R. se připojilo k oslavám Světového dne uprchlíků, který letos připadl na 20. června. Každoročně jsou Úřadem Vysokého komisaře OSN pro

uprchlíky připravovány osvětové akce, jejichž cílem je připomenout veřejnosti problematiku uprchlictví a podpořit pozitivní vnímání uprchlíků v naší společnosti.

V rámci této informační kampaně byl na stránkách www.mufrenstat.cz vystaven v době od 13. do 27. června 2009 elektronický banner.

-red-

ODBOR INVESTIC A SPRÁVY OBCENÍHO MAJETKU

Informace ke sběru objemného odpadu

Město Frenštát pod Radhoštěm oznamuje občanům, že **svoz objemného odpadu proběhne od 7. do 17. 7. 2009** dle rozpisu, **vždy jen jeden den na dvou stanovištích od 10.00 do 19.00 hodin**. Svoz je určen **pouze pro občany města**. Mezi objemný odpad se řadí předměty větších rozměrů, které nelze uložit do sběrných nádob běžně užívaných (umyvadla, WC mísy, koberce, matrace, linolea, kočárky, gauče, křesla, oděvy, boty...).

Den	Datum	Stanoviště č. 1 a 2
Út	7. 7. 2009	Planiska – CO sklady Bystré – U Braunů
St	8. 7. 2009	Bezručova ulice Helštýn
Čt	9. 7. 2009	Střelníční – rozcestí Závodí – u lávky
Pá	10. 7. 2009	Palackého ulice Janáčkova – u trati
Po	13. 7. 2009	Příčnice – Okružní Příčnice – zahrádky
Út	14. 7. 2009	Beskydské sídliště U Tirny – garáže
St	15. 7. 2009	Dolní – u MŠ Závodí – Pavelka
Čt	16. 7. 2009	Kopaná – bývalá školka Vojtkova kolonie – rozcestí
Pá	17. 7. 2009	Papratná Horečky – žel. přejezd Vlčina

Do objemných odpadů nepatří (nebude se sbírat!):

- 1. Nebezpečný odpad včetně elektrozařízení z domácnosti** – je možné odevzdat v pracovních dnech do Technických služeb města (barvy, lepidla, pryskyřice, oleje, obaly od těchto látek – plechovky, rozpouštědla, kyseliny, pesticidy, chemické látky, staré léky, baterie, akumulátory, zářivky, lednice, mrazáky, televize, rádia, počítače, pračky, vysavače, myčky, kuchyňské spotřebiče, topidla, šicí stroje, hračky...). **Elektrozařízení musí být kompletní.**
- 2. Stavební odpad** – stavebník je povinen jej zlikvidovat sám na své náklady.
- 3. Větvě, tráva** – trávu lze kompostovat nebo odkládat do BIO-kontejnerů, větvě spálit na ohništi nebo odvézt do Technických služeb města.
- 4. Pneumatiky** – uplatnit zpětný odběr u prodejce. Při odevzdání do Technických služeb se zvyšují náklady na odpady a tím i poplatek pro občany.
- 5. Kovový odpad** – odevzdat ve sběrně kovových odpadů na Střelníční ulici nebo u firmy Strnaděl.

Další svoz objemného odpadu v roce 2009: 5.–15. října 2009.

Petr Vašíček, odbor investic a správy majetku

ODBOR INVESTIC A SPRÁVY MAJETKU

Bytové hospodářství: Je poslední možnost žádat o půjčku

Oznamujeme, že 31. srpen 2009 je druhým termínem (a posledním pro rok 2009) pro podání žádosti o půjčku z účelového fondu města Frenštát pod Radhoštěm na opravy, modernizaci a rekonstrukci bytového fondu – více na www.mufrenstat.cz.

projednalo dne 25. června 2009 záměr prodeje bytu č. 8 o vel. 1+1 v domě č. p. 64, ul. Podkopčí ve Frenštátě pod Radhoštěm. Proběhnou prohlídky bytu a následně 26. srpna 2009 veřejné otevírání obálek. Bližší informace naleznete na www.mufrenstat.cz.

Zastupitelstvo města
Frenštát pod Radhoštěm

Beáta Houšťavová
bytové hospodářství

Nejdřív podpořit – potom zničit aneb Youtube.com: Ošklivá nevěsta

Slovo „nadace“ ve mně vždycky vzbuzovalo pocit něčeho veskrze pozitivního. Dávat peníze na dobrou věc, finančně podporovat veřejně prospěšné aktivity, děti, pomáhat zdravotně postiženým nebo chránit životní prostředí je něco, co si zaslouží sympatie a uznání.

Nedávno jsem byl s rodinou v ostravské zoo, kde hned u brány stál transparent nadace OKD, pod kterým malí návštěvníci malovali zvířátka, a za to dostávali dárky. Takových stanovišť bylo v zoo hned několik, a musím přiznat, že si děti určitě přišly na své. Pokud nadace OKD podporuje děti a kulturu v Ostravě, Karvině nebo Orlově, tedy v místech, kde místní lidé poctivě a těžce pracovali v dolech, je zcela správné a záslužné, že jim OKD prostřednictvím své nadace poskytuje něco na oplátku.

Nyní se ale nabízí otázka, jak má člověk žijící na úpatí Radhoště pod stálou hrozbou zahájení hornické činnosti vnímat aktivity nadace OKD v oblasti podpory kultury, sportu, a dokonce i v oblasti ochrany životního prostředí přímo v Beskydech? Konkrétně se jedná o projekt „Obnova beskydských studánek“, na jehož realizaci získal peníze od nadace OKD Český svaz ochránců přírody Valašské Meziříčí.

Už na první pohled je zde vidět obrovský paradox: společnost, která má jasný záměr těžit uhlí pod Beskydami, tedy provádět devastující činnost, která s sebou může přinést ztrátu přírodních pramenišť, podporuje obnovu studánek. Dalším paradoxem je, že si od této nadace vzali peníze samotní ochránci přírody. Inu, nikdo nejsme neomylný. Práce

ČSOP si velice vážím, ale tohle bylo šlápnutí vedle.

Věřím, že aktivity nadace OKD na Ostravsku jsou záslužné a pomáhají vylepšovat mediální obraz jednoho z největších zaměstnavatelů v Moravskoslezském kraji. Naopak vůbec nevěřím nezištnosti působení této nadace na Frenštátsku a Rožnovsku. Vztít si od někoho peníze do jisté míry zavazuje a ucpává pusku, a OKD to moc dobře ví. Chyťte si kupuje veřejné mínění tím, že smete pod stůl pár drobků ze zisku svého miliardového koláče. A tak se ptám, jestli za to, že se někteří nechají zlákat vůní nadrobeného pečiva pod stolem uhlobaronů, v budoucnu nezaplatíme všichni.

Marian Žárský
o. s. Naše Beskydy

Co nám přináší Městský kamerový dohlížecí systém

Již nyní vyplývá ze statistik Policie České republiky, obvodu Frenštát p. R., že za uplynulé období došlo k poklesu zadokumentované trestné činnosti v lokalitách pod kamerami.

Pro srovnání: ke dni 25. května 2009 bylo ve služebním obvodu statisticky zadokumentováno 136 skutků trestné činnosti a ke stejnému datu v roce 2008 o 21 více, tedy 157, což již samo o sobě naznačuje pokles nápadů páchat trestnou činnost. Vyhodnocení přínosu Městského kamerového dohlížecího systému bude provedeno nejdříve po šestiměsíčním využívání systému od spuštění ostřeho provozu a dále po ročním provozu. Byla to i podmínka pro přidělení dotace na systém z ministerstva vnitra ČR. Rovněž bude vypracována anketa s občany. Připomeňme si, že mezi přínosy k bezpečnosti patří i zavedení nepřetržitého výkonu služby strážníků Městské policie ve Frenštátě p. R. s telefonním kontaktem 602 852 316.

Informační tabulky k Městskému kamerovému dohlížecímu systému jsou umístěny na osmi místech katastru, a to na příjezdech do města, na nádraží ČD a u zastávek autobusů u Kyčery. V neposlední řadě je jedna cedulka na náměstí na

informačním označnicku před radnicí. Informace o umístění kamer naleznete na www.mufrenstat.cz – Rozvoj města – Dotace poskytnuté městu, článek číslo 14.

Ondřej Matějka
ředitel Městské policie Frenštát p. R.

V červenci se začne s likvidací křídlatky

Na našem území se šíří nebezpečná rostlina křídlatka, jejíž odstraňování je velmi obtížné. Likvidace chemickým postřikem, podpořená penězi z Evropského fondu, začne v červenci 2009, přičemž je nutná vstřícnost majitelů postižených pozemků. Ti,

kteří tak dosud neučinili, mohou kontaktovat spolupracující organizaci ČSOP Salamandr dodatečně: tel. 571 656 456, salamandr@salamandr.info. Více informací naleznete na www.salamandr.info.

Pokračování na str. 8

Beskydy zase jinak

Dne 2. července 2009 zahájíme v 17.00 hodin v čajovně Magnolia čtvrtou výstavu cyklu Krajina v lidech – lidé v krajině. Fotografie letních Beskyd autora Jaroslava Rašky z Ostravy vás inspirují k prázdninovým výletům. Výstava potrvá do konce července. **-mb-**

Gulášovky v novém...

Pokračování ze str. 1

Zachování kvality soutěže, větší prostor, atraktivní prostředí a hodnotný program s volným vstupem, to jsou hlavní lákadla letošního ročníku Budweiser Budvar Gulášových slavností 2009. Na místo konání gulášovek, do Liščího mlýna, vás dopraví kyvadlová autobusová doprava zdarma. Ti, kteří přijedou po vlastní ose, mohou nechat auto na odstavném parkovišti asi 300 metrů od místa konání akce.

A na co se můžete těšit? V areálu Liščího mlýna na vás bude čekat kromě vynikajících gulášů také spousta atrakcí a hudební maraton v podání pěti rockových kapel. Od 10.00 hodin vystoupí na pódiu rocková Exploid z Valašského Meziříčí. K ochut-

návce gulášů vám zahrají od 13.00 hodin Propolis z Ostravy, a po vyhlášení nejlepších gulášů nastoupí s drtivým valašským stylem kapela Navalentým z Rožnova. Odpolední program bude proložen barmanskou show v podání špičkových barmanů z Karviné.

Ve 20.00 hodin přijde na řadu hlavní host gulášových slavností, Věra Špinarová, která to rozbíjí ve velkém s kapelou Adama Pavlíka. Až do pozdních nočních hodin vás bude bavit Taky mňůžky band z Ostravy.

Gulášové slavnosti dosáhly svým osmnáctým ročníkem plnoletosti. Nejlepším dárkem k jejich narozeninám bude vaše účast. Proto 25. července neseďte doma a pojďte se bavit.

Marian Žárský
vedoucí MěKS

Ukázala se původní architektura radhoštské kaple

Návštěvníci Radhoště mohli opět na krátkou dobu spatřit kamennou architekturu kaple sv. Cyrila a Metoděje. Koncem května provedla firma Beskydský šindel s. r. o. výměnu šindele na jižní a východní straně kaple. Celkové náklady na opravu byly 233 615 korun.

Drahomír Strnadel

Sourozenci Hanikovi ocenění na prestižních hudebních soutěžích

Frenštát pod Radhoštěm–Zruč nad Sázavou–Praha

Ve dnech 4.–7. června 2009 proběhly ve Zruči nad Sázavou a v Praze dvě prestižní hudební soutěže. Jednalo se o 3. ročník Mezinárodní kytarové soutěže ve Zruči nad Sázavou a o 18. ročník klavírní soutěže Prague Junior Note.

Klavíristka Johanna Haniková dosáhla vynikajícího výsledku a převzala z rukou předsedy mezinárodní poroty Ivana Klánského 1. cenu ve IV. kategorii. Na koncertě vítězů v sále Bohuslava Martinů v Lich-

tenštejnském paláci pak přednesla Rondo Capriccioso skladatele Felixe Mendelssohna-Bartholdyho.

Kytarista Jiří Haník dosáhl velkého úspěchu, když v soutěži, které se účastnilo přes osmdesát kytaristů z ČR, SR, SRN, Polska, Rakouska, Ruska a Slovinska, získal 4. cenu z osmi udělených cen v I. kategorii. Ocenění převzal z rukou předsedy poroty, kytarového virtuóza Štěpána Raka.

-S. O.-

Kulturní léto uzavírají Frenštátské slavnosti

Pokračování ze str. 1

Na Frenštátských slavnostech 28.–29. srpna 2009 se můžete těšit na dětské soubory Kyjovánek Kyjov, Malá Ostravica Frýdek-Místek, Malý Sedmikvítek Frenštát p. R., Trnečka Zlín a Úsměv Opava. Dospělé soubory zastoupí Beskyd Zubří, Gruník Ostravice, Klas Kralice na Hané, Radhošť Trojanovice, Rusava Bystrice p. H., Sedmikvítek Frenštát p. R., Vrtek Opava. Přijedou pěvecké sbory Karlovjanky Velké Karlovice, Pěvecký sbor souboru Odra Ostrava-Vítkovice, Ženský pěvecký sbor z Břeží u Mikulova. Ze zahraničí pak Oravan z Tvrdošína na Slovensku, soubor z Izraele, tanečníci z Indonézie a Vladislavia-Wodzislav z Polska.

Program:

pátek 28. 8. 2009

- 16.30 Zahájení Folklorního festivalu
- 16.45 Zpíváme pro radost
- 18.00 Naši jubilanti
- 19.00 Pozdravy přátel

Sobota 29. 8. 2009

- 10.00 Jarmark lidových výrobků
- 11.00 Krojovaný průvod městem
- 12.30 Pějme píseň dokola
- 14.00 Zdravice hostů
- 14.15 Naše děti
- 15.30 Podesáté na rynku – Galaprogram
- 18.30 Zvesela do tanečka

-Jaša-

Připomínáme si životní jubileum Marie Káňové

Akademická sochařka Marie Káňová, žijící v texaském Houstonu, vytvořila pro své rodné město Frenštát pod Radhoštěm sochu Sedící dívka s knihou – ve stylu britského sochaře Henryho Moora (1964) – a busty Petra Bezruče a Leoše Janáčka, které zdobí Dům kultury.

Marie Káňová se narodila 1. července 1939. Po maturitě na gymnáziu, kde ji ve výtvarné práci povzbuzoval i akademický sochař Jan Knebl, studovala v letech 1957–1958 architekturu na brněnské technice. V roce 1964 absolvovala šestileté studium na Vysoké škole umělecko-průmyslové v Praze. V této době získala ocenění za dřevěný kříž s holubicemi a závěsné talíře s pražskými motivy. Pozornost vzbudily také její reliéfní portréty francouzského výtvarníka Georgera Braquea a amerického básníka Robinsona Jefferse (1963). Kromě již zmíněných prací z 60. let pro rodné město stojí za zmínku kamenný Pelikán (1962), drobné bronzové plastiky Hutník (1962), Bohyně

spravedlnosti, travertinový reliéf Milosrdný Samaritán (1963), socha Portrét Dona Quijota (1964), socha Boženy Němcové (1968), busta Josefa Suka pro Sedlčany, keramické vázy a hračky z laminátu.

Po vstupu sovětských vojsk se rozhodla emigrovat a s příbuznými se rozloučila 31. 12. 1968. Na jaře roku 1969 byla již v USA, kde se usadila v texaském Houstonu. Tam tvoří dodnes. V novém prostředí její tvorba vyzrála do monumentality. Marie Káňová organicky přijímala moderní prvky a nevyhýbala se ani abstrakci. Tematicky u ní od 70. let

20. století převládají náboženské a civilizační motivy. Její rozšířené jméno Maria Grace Kanova M. F. A. (Master of Fine Arts) se stalo zárukou kvality i pro náročné umělecké festivaly v USA a Kanadě.

Z jejích plastik připomeňme Abstrakci a Tornado (1972), reliéf Houston (1973), Aristokraté ducha, Budoucí architektura a Sny v bílém (1974). Pozoruhodné je její moderní pojetí Křížové cesty nebo znak sv. Petra pro moderní kostel v texaském Port Arthuru (i jako medailon), reliéf kardinála Berana pro kapli sv. Jana Nepomuka Neumana ve Washingtonu a moderní pojetí Panny Marie Svatohostýnské pro českou národní kapli tamtéž (1983). Znamé jsou i její moderní malby. Je členkou významných uměleckých institucí (UNESCO IUA, AIAP, ICOGRADA a ICSID). V roce 1988 byla zařazena do mezinárodní cambridžské „Marquis Who's Who“ amerických žen. Její obraz sv. Cyrila a Metoda byl darem amerických katolíků papeži Janu Pavlu II.

Podle Libora Knězka

Muzeum zaujalo přednáškou o osudech hradů Šostýn a Hukvaldy

Muzeum ve Frenštátě pod Radhoštěm uspořádalo ve čtvrtek 28. května 2009 přednášku s názvem Dva hrady – dva osudy: Proměny hradů Šostýn a Hukvaldy ve světle archeologických a historických výzkumů. Přednáška proběhla v rámci projektu Kamenné svědectví minulosti, který má za cíl především dokumentaci a prezentaci Heraldických památek Novojičínska. V rámci tohoto cyklu se uskutečnila o necelý měsíc dříve již jedna doprovodná akce, a sice přednáška Fren-

Foto: archiv Muzea

štátsko v bouřlivém 15. století, kterou připravil ředitel Státního okresního archivu ve Vsetíně Tomáš Baletka. Dva hrady – dva osudy bylo téma, kterého se ujal archeolog Muzea Novojičínska Aleš Knápek. Ten se ve frenštátském Muzeu nepředstavil poprvé. Mnozí návštěvníci ho mohli vyslechnout již na začátku loňského roku na přednášce New Zealand 2007. Letošní ryze archeologicko-historický námět posluchače zaujal příběhy dvou povědomých stavebních památek, jejichž okolnosti a peripetie nás zavedly do výrazně hlubší minulosti, než jakou jsou nám schopny zprostředkovat populární naučné prameny. Hojná účast navzdory lákavému jarnímu počasí prokázala, že daná tematika a její zaměření jsou v tomto regionu atraktivní. Návštěvníci využili také příležitost prohlédnout si samotnou výstavu Kamenné svědectví minulosti, která je nejtěžší putovní výstavou v dějinách moravského muzejnictví. (Nejobjemnější exponát váží tři čtvrtě tuny.) Výstava je vhodná také pro nevidomé a slabozraké návštěvníky, a to zejména díky popisům a katalogu k výstavě v Braillově písmu.

Pracovníci Muzea ve Frenštátě pod Radhoštěm

Muzeum ve Frenštátě p. R.
vás srdečně zve
na nejtěžší putovní výstavu
v dějinách moravského muzejnictví

Kamenné svědectví minulosti heraldické památky Novojičínska

výstavní síň Muzea ve Frenštátě
pod Radhoštěm

Výstava je zpřístupněna i pro
nevidomé a slabozraké návštěv-
níky a potrvá do 16. srpna 2009

Otevírací doba Muzea ve
Frenštátě: út–pá 9–12 h.,
13–16 h., so, ne 9–15 h.

Alena Figarová

Prázdniny budou v kině ve znamení lehčích žánrů

Léto je čas prázdnin, dovolených a svátků a leckdo si užívá zaslouženého odpočinku. Ve vašem kině však prázdniny, dovolenou ani svátky neznají, protože se drží zásady „Copak je to za kino, ve kterém se nehraje?“ I na letní měsíce jsme pro vás připravili pestrou nabídku titulů, která by měla přispět k tomu, aby váš odpočinek byl ještě příjemnější a bohatší.

I letos jsme se drželi osvědčené strategie – volit na prázdniny spíše lehčí žánry, komedie, akční filmy a také něco pro děti. I když to nemáme zrovna ve zvyku, protože se snažíme uvádět z nabídky distributorů co nejvíce, tentokrát jsme zařadili i dvě reprízy. Jde totiž o filmy, na které se rádi podíváte ještě jednou, což je Poledňákové film **Libáš jako bůh**. Anebo v době uvedení unikl vaší pozornosti – žeň českých lvů sklidil až později. To je titul **Hlídač č. 47**.

Protože toto číslo Frenštátského zpravodaje je dvojité a prostor na náš článek zůstává stejný, nemůžeme se zmínit o všech dvaceti filmech, které jsme pro vás na léto připravili. Uvedeme alespoň drobečky. Nejjednodušší asi bude vzít to po jednotlivých žánrech.

Jsou prázdniny, takže nejdříve dětské a rodinné filmy. Vysloveně pro prťata bohužel nemáme nic, ale malinko odrostlejší už si užijí dostatečně. Například americký animovaný snímek **Monstra versus Vetřelci**, uváděný v českém znění, slibuje dobrou zábavu, na kterou může i tatínek a maminka. Babičku bych raději

V letní nabídce Kina Frenštát p. R. je také film Happy go lucky.

neposílal, ta má trochu jiné gusto ovlivněné Sněhurkou. Film pocházející z dílny DreamWorks je parodií na sci-fi z padesátých let. Když na Zemi zaútočí mimozemský robot Gallaxhar, nasadí proti němu Americká vláda všechna před lidmi dosud ukrývaná monstra, která má v zásobě. Podle ukázek o legraci není nouze. Další rodinný snímek **Hotel pro psy** bohužel neobdařil distribu-

tor českým zněním. Je to totiž typická zábava pro děti od řekněme 10 do 100 let. Dva sirotci ve filmu hledají domov pro psiho kamaráda Pátka, protože pěstouni zvířata nenávidí. Když potkají opuštěný hotel, zrodí se v jejich hlavách to, čemu jsme se naučili v našich končinách říkat „podnikatelský záměr“. A vezmeme-li v úvahu jejich nasazení, Tomio Okamura by je jistě štědrě podpořil.

Z této kategorie vzpomeňme ještě třeba **Noc v muzeu 2**, která je českým zněním obdařena, ale není ji třeba představovat. Je to prostě dvojka, ale údajně povedená.

Zmíníme raději snímek **Tranformers: Pomsta poražených**, také obdařený dabingem. Mimozemští roboti, kteří se dokáží přetvořit na nejrůznější dopravní prostředky, byli fenoménem 80.

let. Doba céček a mončičáků. Komiksoví hrdinové se dočkali v roce 1984 televizního seriálu, ale na filmové zpracování museli chvíli počkat. Až v roce 2007 se látky ujal producent Steven Spielberg a režisér Michael Bay. Teď se k ní vrátili a na připomínky tehdejšího publika trochu přitvrdili. Děj přenesli mezi egyptské pyramidy a o akci prý není nouze. Uvidíme, s čím si naše děti budou hrát příští rok.

Na samotný závěr prázdnin máme nachystán snímek **Harry Potter a princ dvojí krve**. K němu snad jen to, že dětská fantasy převedená na plátno je natolik akční, že distributor film označuje jako do 12 let nevhodný. České znění však má.

Další oblíbenou prázdninovou kategorií jsou horory. Izde máme co nabídnout. Film **Poslední dům nalevo** slibuje opravdu husí kůži. Zápletky je prostá. Děvčátka shání na domácí párty kousek fetu. U nás nemožné, že? Tak ještě cihlu nebo flašku rumu. Jenže se to odehrává v Americe a tam je možné všechno. Film je remakem slavného hororu ze sedmdesátých let a dnešní snímek se od něj odlišuje hlavně rozpočtem. Režiséra Denise Iliadise na příběhu bavilo, že to není pouhá vyražďovačka. „Navzdory permanentnímu náporu na nervy jste nuceni neustále pře-

mýšlet o tom, kde leží hranice civilizovanosti, co je ještě nutná obrana, co už je neodůvodněné násilí. Ten film má stále aktuální náboj, i když jeho kořeny jsou staré skoro čtyřicet let.“

Nakoukněme do kategorie akčních filmů. Snímek **Zastav a nepřezívej** je asi v paměti zafixován dostatečně. Ke dvojce jen dodáme, že hlavní hrdina v ní přijde o srdce. Ne obrazně, leč doslova. Jeho nezníčitelný orgán mu ukradne čínská mafie a místo něj mu dá mechanickou pumpičku, která potřebuje neustále dobíjet. S tím se hlavní hrdina nesmíří a své srdce chce zpět. O napětí je postaráno.

Prostoru ubývá, tak jen heslovitě. Z válečných filmů uvedeme česko-slovenský **Nedodržení slib**, jako něco romantického můžeme nabídnout životopisný snímek **Coco Chanel**, pro milovnickův kontaktních sportů přinášíme titul **Wrestler** s Mickeyem Rourkeem, a kdo si potrpí na detektivní zápletky, pro toho máme titul **Na odstrel**.

Sledujte plakáty, vybírejte, ale hlavně přijďte. Potřebujeme vás. Léto budiž pochváleno – řekl klasik. Snad i my budeme pochváleni za letní program kina.

Podnikatelský subjekt roku: Pohankový mlýn Zdeněk Šmajstrla

Zdeněk Šmajstrla, pohankový mlýnář, přebírá titul Podnikatelský subjekt roku 2009 od místostarostky města Zdeňky Leščišínové.

Den města Frenštát pod Radhoštěm, 12. 6. 2009, obohatilo vyhlášení Podnikatelského subjektu roku. Tuto cenu letos právem získal Pohankový mlýn Zdeněk Šmajstrla. Díky čtvrtému pohankovému mlýnáři z Kopané tady máme skutečně světové pohankové centrum. Návštěvníci mlýna a potažmo Frenštátu pod Radhoštěm se počítají už na mnoho set tisíc – jezdí i desítky autobusů denně. Všichni mají možnost poznat zdejší jedinečné mechanické zpracování výchozí suroviny a ochutnat pokrmy z pohanky, která se, jak Zdeněk Šmajstrla zdůrazňuje: „Nevaří! Tim si zachová cenné vitaminy a je všestranně léčivá.“ O tom, že si k ní lidé cestu rozhodně nacházejí, svědčí velký zájem prodejen zdravé výživy a Coop-Jednoty z celé České republiky. Mlýn je totiž pohankovou lámankou, kroupou, krupicemi, moukami, krupkami, těstovinami, čaji či polštáři ze slupek ani nestačí zásobovat!

■ Pane Šmajstrlo, každý musí na první pohled vidět, že svou práci doslova žijete, všechno ve mlýně krásně šlape, ale určitě za tím budou kromě práce i starosti. Jak jste třeba začínal?

V lednu roku 1991 mi zemřel tatínek. Zůstal jsem doma, opatroval maminku a dokončoval zakázky ve starém mlýně. Bylo těžké odejít z kopřivnického učiliště, kde jsem tehdy učil. Celá rodina byla do podnikání zatažena. Manželka ho dotovala svými výplatami. Linku mi sestrojil Josef Gajdušek z Papratné

s kamarády a pomohla i spousta dalších lidí, třeba z Tatry. Bez nich by se tu nic neuskutečnilo. Všem patří velký dík.

V roce 1993 ještě zařehnal úřední šiml – vzali mi živnostenský list, že nejsem vyučený mlýnář. Pomocí mediálních kontaktů jsem ho nakonec přemohl a živnost mi vrátili. Mimochodem, že jsem původně strojař, se mi ve mlýně také hodí.

■ Kdo vám pohanku dodává a v čem spočívá ona jedinečnost, tedy její mechanické zpracování?

Odebíráme celé produkce výhradně českých pěstitelů, které chceme podpořit, například ze Slezských Rudoltic, Moravského Bečova, Kozlovic, Fryčovic... Surovinu dodávají neloupanou, přečištěnou a vysušenou. V našem mlýně se pohanka zpracovává mechanicky – mezi kameny, kdy se do prvního nasype a druhý ji otáčením proti prvnímu loupe.

Zdeněk Šmajstrla:
„Pohanka pomáhá snižovat vysoký tlak, cholesterol a působí také proti křečovým žilám, hemeroidům či rakovině.“

Následuje mechanické mletí, balení na lince a pak už distribuce hotových výrobků.

■ Jak postupují jiní zpracovatelé?

Ti pohanku loupou pražením nebo vyluhováním a sušením. Jelikož supermarkety stále více dovážejí takto loupanou pohanku z Číny, Polska, Ruska a dalších zemí, málem jsme mlýn předloni zavřeli. Abychom ho udrželi, museli jsme propustit část lidí a půjčit si další peníze. Zaměřili

jsme se na prodejny zdravé výživy a supermarkety úplně pustili ze zřetele. Teď už je na spotřebitelích, jak se zachovají.

■ Koupíme-li si tedy vaši mechanicky zpracovanou pohanku a připravíme ji bez vaření třeba podle knihy Pohanka ve mlýně a v kuchyni, která právě vyšla už posedmé, jak prospějeje svému zdraví?

Celá produkce je určena i pro diabetiky a bezlepkovou dietu, pro lidi s nadváhou. Léčí vysoký tlak, snižuje hladinu cholesterolu. Rutin v ní obsažený pomáhá proti křečovým žilám a hemeroidům. Pohanka působí také proti rakovině. ČR je jednou ze zemí s největším výskytem rakoviny střev. Kdybychom hodně jedli pohanku a vlákninu, byli bychom na tom lépe. Rovněž bych si přál, aby na světě vůbec nebyla lidská závist, s níž se bohužel také někdy potýkám. Na první místo dávám zdraví, na druhé lásku a na třetí vzdělání.

■ Vaše práce s pohankou k naplnění těchto základních hodnot rozhodně přispívá. Máte zde možnost poznat hodně lidí, protože tohle podnikání je především o lidech. Jací jsou?

Vedeme návštěvní knihu. Agentury sem organizují předváděcí návštěvy, jezdí tu kluby důchodců, diabetiků, onkologických pacientů. Také návštěvníci

odevšad. I já jezdím ven, přednášet na mezinárodní konferenci. Další bude v roce 2010 v kanadském Torontu. Pravidelně a rád však vítám naše lidi, místní nebo znedaleka, nadšené, kteří přinášejí ochutnat nové pochoutky z pohanky. Mám i perličku z frenštátského podnikatelského prostředí: v roce 1939 koupil můj dědeček elektromotor, což byla velká sláva. Dodnes ho mám – je to Siemens – a nenapadlo by mě, že se tato firma po revoluci do Frenštátu vrátí.

■ Z velkého světa jsme se dostali zase domů. Podniká se vám tu dobře?

Předal jsem živnost dětem, stali jsme se společností s ručením omezeným. Jsem šťastný, že nyní zde pokračuje už pátá generace. Můj syn Pavel má ode mě výčenní list. Byl bych rád, kdyby město bralo zřetel na přilehlé části Frenštátska, mezi něž se řadí i komunikace kolem mlýna. Je to vizitka, kterou návštěvníci silně vnímají.

■ Vy se svými spolupracovníky určitě nebudete nečinně přihlížet. Co chystáte do budoucna?

Bude nutné rozšířit budovu. Také tu chceme mít restauraci. Ve spolupráci s městem a fondy Evropské unie by u mlýna měl vzniknout miniskanzon s požární nádrží. Prezentovaly by se v něm staré mlýnce a kašníky, což byly stroje na loupání pohanky. Když už jsme u toho, také frenštátské Muzeum by mělo mít expozici pohankářství, kašářství. To patřilo spolu s tkalcovstvím ke zdejšímu tradičnímu řemeslům – v každé chalupě bývalo žerno. S uchováním tohoto bohatství rád pomůžu.

Ocenění Podnikatelský subjekt roku 2009 putovalo nepochybně na správné místo. Děkuji vám za rozhovor a přeji hodně osobní spokojenosti.

Eva Lhoťanová

Domov Hortenzie: Letní dny lákají k výletům

Slunečné počasí vylákalo na výlety i seniory z Domova Hortenzie. Posezení v cukrárně s výhledem na Štramberskou trůbu a malebné náměstí s vůní tradiční pochoutky štram-

berských uší bylo pro výletníky příjemným zpestřením dne. Nevšedním zážitkem se stala také návštěva Pustevny s procházkou kolem Maměnky směrem na Tanečnicu. Mnozí senioři

se po mnoha letech vrátili na známá místa a mohli tak sami posoudit, co se za tu dobu změnilo.

Martina Škarková

Foto: archiv Domova Hortenzie

Strípky z Informačního centra

Dovolte, abychom vás pozvali na prohlídku **vestibulu frenštátské radnice**, který bude zdarma otevřen během celých prázdnin od 9.00–16.00 hodin. Jsou zde sochy frenštátského rodáka Albina Poláška – kopie sousoší sv. Cyrila a Metoděje, originál sochy Radegasta, Strůjce svého osudu, busta samotného autora od akademického sochaře Myszaka a další sochy neznámých autorů. Chodbu rovněž zdobí fotografie města z 50.–70.

let 20. století od fotografa Jiřího Hory.

Frenštátský Aquapark se na základě našeho doporučení dostal do projektu **Vlakem Moravskoslezským krajem**. Jedná se o soutěž, jejímž principem je sbírání razítek navštívených míst do hrací karty v období od 1. 6. do 30. 9. 2009. Hrací karty jsou k dispozici v IC Frenštát p. R. Více na www.cd.cz/soutezMSkraj.

Kolektiv pracovníků ICM Frenštát p. R.

Studovat je možné v každém věku

Na Ekonomické fakultě VŠB-TU v Ostravě se v září 2009 opět otevírá první ročník Univerzity třetího věku. Občané ve věku nad 55 let s minimálně středoškolským vzděláním tak mají možnost další seberealizace. Studium má šest semestrů, přičemž v každém je sedm vzdělávacích tříhodinových přednášek, které bývají v pátečních odpoledních hodinách vždy jednou za čtrnáct dnů. Studium je ukončeno promoci, kde

bude studentům „seniorům“ slavnostně předáno osvědčení o úspěšném absolvování studia.

Přihlášku lze podat do konce srpna 2009. Univerzita třetího věku je místem nejen pro získávání nových informací, ale i uvolněním a v neposlední řadě také lékem proti osamělosti.

Bližší informace získáte na www.ekf.vsb.cz/u3v nebo na telefonu 597 322 221 (597 322 415).

-MTA-

Zajímavost města

Podle návštěvníků města je zrekonstruované frenštátské náměstí velice pěkné a působí uklidňujícím dojmem.

Má krásné podloubí se zachovalou historickou dlažbou z oblázků. Na náměstí se nachází kašna se sochou řeckého boha Neptuna, barokní sochy sv. Floriána, sv. Jana Nepomuckého a sloup Panny Marie. Zajímavostí je socha sv. Floriána, patrona hasičů, postavená z peněžní sbírky občanů za faráře Františka Gabriela Graffa. Vedle českého nápisu je zde latinský text, dle profesora Vladimíra Plachého zcela unikátní svým letopisným anagramem v chronogramu nápisu. Je běžné, že v latinských nápisech bývají zašifrovány letopočty. Jsou to římské číslice, písmena M, D, C, L, X, V, I, v nápisu zvýrazněna velikostí a barvou. Jejich sečtením zjistíme datum vzniku dané památky. Výjimečnost frenštátského nápisu je v tom, že po sečtení všech římských číslic se dostaneme k číslu 3546, dvojnásobku roku 1773, kdy socha vznikla. Latinský nápis navíc volně překládá ten český, což je u starých nápisů neobvyklé. Latinský nápis u sv. Floriána je (s výjimkou zvonů) jediným latinským nápisem ve Frenštátě p. R. a svým dvojnásobkem v chronogramu představuje unikát nejen v našem městě, ale i v českých zemích. Přestože v současnosti došlo k pozlacení poloviny latinského nápisu, zvláštnost chronogramu je stále čitelná.

Kolektiv pracovníků ICM
Zdroj: kronikářka města
Miluše Malantová

Úžasné čtení o životě trojanovického rodáka na rovníku

Kniha Dopisy z rovníku je mimořádně vzácné dílo, které si s chutí přečtou nejen obyvatelé Trojanovic a širokého okolí. Stojí 230 Kč a lze ji zakoupit na Obecním úřadě v Trojanovicích. Tuto pečlivě zredigovanou knihu o životě na rovníku vydala Ludmila Adamcová z popudu Drahomíra Strnadla, nedávného starosty obce. Zpracovala ji snad ze stovek dopisů trojanovického rodáka a svého příbuzného, misionáře Vincence Jandy.

Jeho služba misiím v dalekém Ekvádoru trvala od roku 1931 až do jeho smrti v roce 1982, tedy úctyhodných 51 let. Jandovo misionářské působení bylo velice mnohostranné a nanejvýš obtížné: zahrnovalo výuku na salesiánském gymnáziu v milionovém Guayaquilu šesti předmětům ve 24 hodinách týdně i vyřizování bohaté korespondence s nejrůznějšími náboženskými ústavy v Ekvádoru a v jiných

zemích Latinské Ameriky, jejímž smyslem bylo získávat finanční prostředky pro potřeby někdy až tři tisíc chovanců, jakož i fyzický a ekonomický dohled nad novými stavbami salesiánského řádu na několika místech země. Nejvlastnějším posláním misionáře Vincence Jandy ovšem bylo jeho poslání civilizační mezi domorodými Kivary v hlubokých rovníkových pralesích. Vyjížděl za nimi na koni a na těchto misiích

ních cestách trávil mnohdy celé týdny a putoval často po území velkém jako Čechy. Civilizovat polodivoké Kivary byl úkol věru nesnadný. A přesto se Jandovi podařilo získat je pro evangelium, pro práci na poli, pro řemesla i pro studium. Chovanci byli svému dobrodinci neskonale vděční za veškerou péči. Přijížděli za ním mnohdy už jako významné osobnosti veřejného života v Ekvádoru, aby se s ním potěšili. Epistolární kvality Jandovy jsou uloženy v té spoustě dopisů, které pilně rozesílal svým příbuzným, přátelům a známým v Trojanovicích. Styl je to nad jiné čtivý, pečlivý a vtipný. Je radost přečíst ty upřímné a záněné

řádky. Ludmila Adamcová seřadila Jandovy dopisy chronologicky tak, aby tvořily celistvý příběh. Při psaní se Vincenc Janda projevil jako nadšený obdivovatel přírody a hýřil květnatými atributy, aby co nejvíce přiblížil čtenářům ve vlasti pohádkovou knihu tropů. Prozradil i to, že se mu daří rozšiřovat svou zoologickou zahradu nejen pro potěchu a poučení svých žáků, ale i k prodeji některých vzácných exemplářů turistům; vždy měl totiž na paměti nutnost získávat finanční prostředky pro zdárný chod salesiánského ústavu. Napínavé je i líčení zbesilé jízdy autobusu, ujíždějícího před zemětřesením, které ničivé postihlo obrovská území v blí-

kosti Jandova působišť. Stylově a faktograficky nedostižný je jeho popis plaveb do sousedních, ale i vzdálenějších zemí na půdě Latinské Ameriky, zejména pak zpáteční cesty z Evropy do Ekvádoru (1971).

Přes 30 stran knihy je věnováno obrazové fotodokumentaci, která úspěšně dokresluje život a dílo Vincence Jandy. Je až s podivem, že člověk chatrného zdraví, s pronikavými bolestmi trojklaného nervu, byl schopen bezchybně plnit úkoly, které si sám předsevzal. Mnohdy stačilo sejít k moři, kde načerpal nové síly. Nicméně tentokrát, stížen patrně záchvatem, dne 8. dubna 1982 utonul.

Jaroslav Reska

Likvidace křídlatky

Pokračování ze str. 3

Křídlatka je v České republice invazním, nepůvodním druhem rostliny, která se rychle šíří, ohrožuje biodiverzitu a je nebezpečím pro místní společenstva, která jsou jí potlačována nebo ničena. Na našem území se vyskytuje křídlatka japonská, křídlatka sachalinská a jejich kříženec křídlatka česká. Nebezpečí křídlatek spočívá hlavně v jejich dobré regenerační schopnosti. Rovněž zvyšují náchylnost území k erozi a mohou činit potíže při protipovodňových opatřeních. Tato rostlina má velice chytrou strategii, neboť osidluje hlavně břehy řek, které jsou při záplavách často podemlety. Oddenky voda splachuje níž po toku, proto se rostlina velmi dobře a rychle šíří.

Někteří majitelé pozemků se její likvidací již zabývají, křídlatka se však z neošetřených pozemků znovu šíří a její výskyt je zaznamenáván na stále větších rozlohách. Jako nejúčinnější způsob likvidace se osvědčilo likvidovat křídlatku najednou na větším uceleném území kolem toků.

ČSOP Salamandr, nezávislá profesionální nezisková organizace, spolupracuje s CHKO Poodří na realizaci projektu efektivního potlačení šíření křídlatky v ucelených územích celého povodí Odry.

V tomto roce se ČSOP Salamandr podařilo získat finanční prostředky z Operačního programu Životní prostředí Evropského fondu pro regionální rozvoj na realizaci projektu, který se bude zabývat likvidací křídlatky v povodí většiny pravostranných přítoků Odry. Na našem území kolem toků Lubina, Radhoště, Lánský potok, Lomná, ale i mimo tyto toky v k.ú. Frenštát pod Radhoštěm, Trojanovice, Tichá na Moravě a Lichnov u Nového Jičína.

Křídlatka se bude likvidovat chemicky, opakovaným postřikem herbicidem, což je zatím jediná známá účinná metoda. Do akce je zahrnuto území 31 obcí a měst. Likvidace proběhne na více než 40 hektarech v období od července 2009 do prosince 2011. Celkové náklady projektu byly vyčísleny a schváleny ve výši 4 705 000 Kč. Ušchlá křídlatka bude pokosena a uklizena.

Všichni majitelé pozemků, na kterých byl výskyt křídlatky zjištěn, a to fyzické i právnické osoby, byli písemně kontaktováni ČSOP Salamandr a požádáni o písemný souhlas s likvidací na jejich pozemku. Velká většina vlastníků přistoupila k problému odpovědně a souhlas udělila.

Eva Traganová
odbor životního prostředí

Tichý den nahlas aneb Plavba zážitků

ZŠ TICHÁ – Na environmentální výchovu a vzdělávání navázal projekt Tichý den nahlas aneb Plavba zážitků, na kterém škola spolupracovala s Centrem volného času AST-RA ve Frenštátě p. R.

Úterý 9. června strávili žáci ZŠ Tichá v Astře. Spolu s pracovníci Stanice mladých přírodovědců BIOS Přerov se ponořili pod kůru stromů, kde nacházeli spoustu života. Pod vedením pracovníků Astry si potom vyzkoušeli práci v keramické dílně, poznali základní pravidla softbalu, naučili se nový tanec, pronikli do tajů elektroniky. Po vydatném obědě děti zhlédly ukázkou výcviku

policejních psů a pohádky divadelních souborů Zvoneček a Zvonek. Mladší děti jely plně dojmů domů a žáci 3. až 5. třídy zamířili k rybníku, kde si vyzkoušeli, jak je těžké nahodit udici. Děkujeme pracovníkům CVČ Astra ve Frenštátě p. R. za program plný pestrých aktivit, poznávání, kamarádství a kreativity – prostě za den plný společných zážitků.

Učitelky ZŠ Tichá

Foto: archív Astry

Aktivity místní organizace Svazu tělesně postižených

Místní organizace Svazu tělesně postižených pořádá pro své členy a příznivce řadu zajímavých akcí.

V květnu to byla například oslava Svátku matek v Astře. Přítomné uvítal předseda Jindřich Šrubař a za Městský úřad Frenštát pod Radhoštěm blahopřála ženám k jejich svátku místostarostka Zdeňka Leščíšínová. V kulturním programu, jenž režíroval Jiří Hauser, se představil divadelní soubor Zvon s ukázkami z představení Pomáda, inspirovaného známým muzikálem. Velký úspěch měli také mladí

hudebníci ze ZUŠ, kteří přítomné potěšili pěknými melodiemi. Všichni – 74 účastníků oslav i 48 účinkujících – obdrželi malé občerstvení. Domů odcházeli spokojeni.

Další akcí Svazu tělesně postižených byla v pátek 22. května 2009 tradiční vaječnicka, tentokrát na jízdárně Slovanu Na Nivách, opět s vysokou účastí členů. Odpoledne zpřijemnil zpěvem a hudbou pan Bohumír Holub. Členové organizace se těší na další připravované akce, například prázdninový guláš.

Drahomíra Macová

Nové stromy kolem Lomné vám zpříjemní procházky

Lesy České republiky s. p., správa toků – oblast povodí Odry, provedly v tomto roce další etapu obnovy břehových porostů u vodního toku Lomná, a to v 1,150–1,860 km. V daném úseku vodního toku bylo označeno 33 ks stromů určených ke skácení a dva stromy k částečnému zdravotnímu ořezu. Stromy určené ke skácení již ohrožovaly své okolí. Jejich zdravotní stav byl neuspokojivý, v bazální části kmene byly poškozeny. Jedna se rovněž o stromy značně nahnuté, kde hrozilo nebezpečí zlomení kmene, a o stromy již odumřelé. Tyto stromy se vysky-

tovaly zejména v blízkosti chodníků vedoucích podél vodního toku, často užívaných místními obyvateli k procházkám. Následně na jaře tohoto roku provedly LČR, s. p. výsadbu 150 nových sazenic. Každá sazenice byla opatřena kulem a ochranou proti poškození u paty sazenice. Nově vysazené sazenice byly rozmístěny tak, aby nahradily pokácené stromy a doplnily již dříve vzniklé mezery.

Celkové náklady na odstranění ohrožujících stromů a na výsadbu nových sazenic činily přibližně 50 000 Kč. Proces nebyl pojat jako klasický břehový porost

Děti z Trojanovic na Policejním přespolním běhu

Obvodní oddělení Policie České republiky ve Frenštátě pod Radhoštěm uspořádalo 5. června 2009 k Mezinárodnímu dni dětí Policejní přespolní běh pro žáky Základní školy T. G. Masaryka v Trojanovicích. Zúčastnilo se ho celkem 90 dětí z prvního až pátého ročníku. Závod byl rozdělen do deseti kategorií podle ročníků, a na chlapce a děvčata. Z každé kategorie byli tři nejlepší odměněni diplomem a medailí. Všichni žáci, a zejména ti, kterým se nepodařilo umístit v první trojici, obdrželi cenu útechy – pochvalný list. To přineslo radost i policistům, kteří závod organizovali a viděli spokoje-

nost a nadšení všech zúčastněných dětí. Velký úspěch a radost dětem přinesla krátká ukázková jízda služebním vozidlem, o kterou byl nečekaně velký zájem. I přes docela chladné počasí byla tato akce jak v očích dětí, tak i z pohledu pedagogického personálu školy velmi kladně hodnocena. Závěrem bych touto cestou chtěl poděkovat všem policistům, kteří se na organizaci přespolního běhu podíleli, a věřím, že v budoucnu přichystají akce pro děti se stejným nadšením.

Vladimír Pražák
vedoucí oddělení PČR

Sportujme i v létě

Máte pocit, že když vysvitne sluníčko a teploty se vyšplhají výše, je to ideální počasí pro nicnedělání? Nenechte se mýlit. Tělo potřebuje pohyb neustále, tedy i v létě. Nesportujete-li dva až tři dny, vaše tělo regeneruje a nabírá síly. Nesportujete-li déle než týden, tak se tělo už fláká, a pokud déle než dva týdny, vrací se postupně do stavu, ve kterém bylo před začátkem cvičení. Pak se nedivte, že neuděláte některé cviky, které jste předtím zvládli, nebo že neudýcháte celou hodinu aerobní aktivity.

Pohyb v přírodě je prospěšný, ale při hodinové projížďce s kamarádkou, kdy se zastavujete na zmrzlinu či kalorické nápoje, nespálíte tolik energie jako při intenzivním tréninku pod dohle-

dem. Pokud vyrazíte na svižnou procházku a snažíte se vydržet 60 minut čistého času, jedná se o výborný kardiovaskulární trénink srovnatelný s aerobním cvičením. Ovšem hodina ve fitstudiu je často vydatnější než procházka v přírodě. Jedno ani druhé není lepší či horší, ale je důležité uvědomit si výhody a nevýhody obou možností a řídit se jimi.

Určitě tedy neříkejte ani v létě svému fitstudiu sbohem a raději si určete přesný počet dní, ve kterých chcete cvičit. Běžnou praxí tohoto období jsou novinky a velmi příjemné ceny, jak se můžete sami přesvědčit.

Petra Poláchová
www.fitstudio.petra.applet.cz

zajišťující koryto toku, ale s ohledem na občany města Frenštát pod Radhoštěm jako zlepšení životního prostředí. O to víc je zarážející, že již měsíc po výsadbě bylo zlikvidováno šest nově

vysazených sazenic. Je věcí nás všech, v jakém prostředí budeme žít a v jakém stavu zanecháme přírodu svým potomkům.

Zdeněk Peter

Foto: archív LČR s. p.

Libor Knězek s Jaroslavem Palasem – hejtnem Moravskoslezského kraje

Jubilant roku: Libor Knězek, literární historik, kritik a spisovatel

Frenštátský rodák PhDr. Libor Knězek, CSc. (* 13. července 1929), vystudoval literární vědu a estetiku na Karlově univerzitě a kandidátskou práci obhájil v Ústavu slovenské literatury SAV. Téměř půl století působil jako literární historik a kritik v Bratislavě. Řadu let externě učil na univerzitách v Olomouci a Opavě. V současnosti se věnuje hlavně výzkumu uměleckých tradic Frenštátska, o nichž vydal již řadu publikací a na dalších pracuje. Je nositelem Ceny svatého Martina, udílené ve Frenštátě pod Radhoštěm.

Libor Knězek rád navštěvuje redakci místního zpravodaje, do kterého přispívá, a tak jsme si jednoho červnového dne při příležitosti jeho nadcházejícího životního jubilea trochu popovídali. Jak jinak, než o literatuře, osobnostech a aktuálních projektech.

■ **Který z vašich spisů měl u odborné veřejnosti největší ohlas?**

Byla to kniha Ve Frenštátě mají rádi poezii. Obdržel jsem za ni Cenu Egona Ervína Kische za literaturu faktu roku 2003. Materiály byly pozitivně přijaty i v Praze – knihovnou Libri prohibiti, která ocenila dosud nepublikované pounorové samizdaty Jaroslava Seiferta. Uvítali i do té doby nezveřejněnou korespondenci katolických spisovatelů Jana Zahradníčka a Jana Čepa s frenštátským knihomilem Pavlem Parmou.

■ **A vaše „srdíčkové“ téma?**

Osobně mám nejbližší ke knize Z hor mne nikdo nevytláká – Čtení o životě a tvorbě Josefa Kalusa, který byl mým příbuzným a já ho ještě v útlém dětství vídal. Sedával rád na lavičce na Marku. Navštívil jsem ho i v jeho frenštátském bytě. Bydlel v přízemí dnešní polikliniky a my přes křižovatku v dnes už neexistujícím starobylém domě Na rožku. Moje maminka Marie Parmová-Knězková nakreslila obrázky k jeho vzpomínkám. Během života jsem se setkával

s Kalusovými verši. Velmi mě bolelo, když jsem se dozvěděl o krádeži básnickovy busty od Jana Knebla a o odcizení reliéfu od téhož umělce z básnickova hrobu. Rozhodl jsem se, že by bylo dobré připomenout tohoto básníka frenštátské veřejnosti. Vhodnou příležitostí je 75. výročí jeho smrti, které se naplňuje 11. prosince tohoto roku.

■ **Co se k tomuto výročí chystá?**

Město Frenštát pod Radhoštěm, které už v roce 1905 jmenovalo básníka čestným občanem, uspořádá ve dnech 26. listopadu až 14. prosince 2009 pod patronací krajských institucí Dny Josefa Kalusa. Zahájení proběhne v úvodu autorského čtení v ostravské Aréně a závěr se bude konat v rytířské síni frýdeckého zámku. Kalusovy dny tak budou důstojnou připomínkou bohatých kulturních a literárních tradic Frenštátska.

Při této příležitosti poprvé souborně vyjdou Kalusovy Valašské vánoční legendy, ilustrované reprodukcemi lidových betlémů Josefa Knězka a původní kresbou Mikuláše Alše, určenou přímo pro tyto verše.

■ **Kdo tuto knihu vydá a kde si ji zájemci budou moci koupit?** Kniha vyjde v nakladatelství Veronika pana Jaroslava Gemrota ve Frenštátě pod Radhoštěm a u nás bude k dispozici v papírnictví Gemrot, knihkupectví Globus, městské knihovně a informačním centru.

■ **Jako velký příznivec Josefa Kalusa máte jistě přichystán i další program – seznámíte nás s ním?**

Valašské vánoční legendy budou zároveň scénicky provedeny souborem Místecká Viola a uvedeny v naší čajovně Magnolia 4. prosince 2009 v 17.00 hodin.

Ústředním programem Kalusových dní bude Seminář knihovníků Moravskoslezského kraje, pořádaný za účasti polské a slovenské delegace, věnovaný tomuto básníkovi. Vystoupí na něm rovněž univerzitní profesori z Ostravy – Jiří Svoboda a Svatava Urbanová. Vzpomínkou přispěje i jeho jediný vnuk Josef Kalus, který přijede z Opavy. Tento seminář se bude konat rovněž v čajovně Magnolia, a to 9. prosince 2009 od 9.00 hodin. Kromě toho povedu v přednáškové síni našeho muzea o básníku Kalusovi besedy pro žáky a studenty zdejších škol. Podrobný program Dní bude včas zveřejněn ve Frenštátském zpravodaji.

■ **To jsou opravdu velké plány a záslužná činnost pro frenštátskou kulturu. Mezitím však sám oslavíte významné životní jubileum. Jak ho chcete prožít?**

Určitě v kruhu svých nejbližších, hlavně s manželkou Věrkou,

která mi celý život pomáhá s prací. Přijedou děti a vnuci z Bratislavy. Dcera Zoja pracuje v televizi, syn Igor podniká. Jeho syn Marián se věnuje programování, mladší Peter si vybral počítačovou grafiku. V Bratislavě, kde jsem žil skoro půl století, jubileum také připomenou. Jsem tam stále členem Klubu nezávislých spisovatelů. Mé jubileum bude vzpomenu i na půdě ostravského střediska Obce spisovatelů, v jehož výboru působím, a v Literárním klubu Petra Bezruče ve Frýdlantu nad Ostravicí, se kterým také roky spolupracuji.

■ **Svémi odborně fundovanými i texty i osobními vyznáni se významně podílíte na úspěchu čtyřjazyčné publikace Beskydské kouzlo Frenštátska. Můžete nám ji přiblížit?**

Především doufám, že se brzy početní zájemci z řad veřejnosti dočkají druhého vydání této knihy, která byla původně určena jen pro reprezentaci, a budou si ji moci koupit v běžné obchodní síti. Publikace seznamuje čtenáře s rázím krajiny, přírodními rezervacemi, faunou a florou, architektonickými památkami, s historií oblasti a jejími významnými osobnostmi. Je sestavena z fotografií, starých pohlednic i dalších dobových dokumentů. Vydalo ji rožnovské Kulturní dědictví pro naše město a má zajímavou grafickou úpravu Petra Baštána.

■ **Jako literární historik a zároveň frenštátský patriot věrně zachycujete místní krásy a zajímavosti. Víme, že jste i častým návštěvníkem zdejší knihovny.**

Ano, a to už od chlapeckých let. Dokonce mám doma legitimaci z místní knihovny z roku 1939. Tehdy jsem pomáhal knihovníkovi panu Pituchovi zařazovat vrácené knihy. Nyní chodím do zdejší knihovny nejméně jednou týdně a půjčuji knihy manželce. Pro sebe bohužel pouze publikace, které potřebuji k literární práci. Ve zdejší literární čajovně Magnolia pak probíhá křest všech mých knih o Frenštátě pod Radhoštěm.

■ **Základem vaší obdivuhodné svěžesti jsou jistě cíle, které si stanovujete. Na čem nyní pracujete?**

Ještě letos chci dokončit i vydat knihu Přes hranice času o životě a tvorbě Bohumíra Strnadla-Četyny a v příštím roce další publikaci o jeho bratru Josefu Strnadlovi s názvem S černou slzou v hořké trávě. Aktuální je i doslov k již zmíněným Valašským vánočním legendám Josefa Kalusa. V dlouhodobějším plánu mám editorství několikasvazkové Vlastivědy Frenštátska. Tu připravuji se starostou Frenštátu pod Radhoštěm Stanislavem Hrabovským, který spolu s dalšími odborníky připraví úvodní svazek, věnovaný přírodě. Pak by měly následovat dějiny, kultura, národopis a další oblasti života. Součástí Vlastivědy by měla být přehledná studie Literatura na Frenštátsku, k níž už pár let sbírám materiál. Snad se mi to všechno podaří.

Jménem čtenářů Frenštátského zpravodaje vám přeji hodně zdraví, radosti a tvůrčích úspěchů.

Eva Lhoťanová

Co se bude ve škole dít o prázdninách

ZŠ TYRŠOVA 913 – Během prázdninových měsíců proběhne na škole třetí etapa rekonstrukce elektroinstalace, tentokrát v přízemí budovy, modernizace kabinetu školní družiny a šatny TV včetně sprch, rovněž v přízemních prostorách. Rekonstrukce doznají také stropy čtyř tříd v hlavní budově. Tradičně proběhne malování tříd a chodeb, nátěry dveří a tabulí. Žáci

1. stupně se mohou těšit na novou počítačovou učebnu a děti školní družiny na nové vybavení herny. Letošní školní rok byl pro školu mimořádně úspěšný v oblasti soutěží a olympiád. Devět žáků bylo oceněno v Novém Jičíně za přední místa v okresních kolech, pět z nich se zúčastnilo také krajského klání v Ostravě. Také naši sportovci vybojovali na krajské úrovni jedno druhé (přespolní

běh) a dvě třetí místa (atletický čtyřboj, malá kopaná). Velmi úspěšní byli naši žáci v internetových vědomostních soutěžích. O vítězství 9. C v Najdi, co neznáš určitě víte. Úspěšní byli také žáci 8. C v soutěži I-Space, skvělé 4. a 5. místo v celkovém pořadí obsadili žáci 8. A v soutěži Sovi Qiz, kterou pořádá pro žáky celé republiky ZŠ a MŠ Jindřichov.

Petr Ondryáš

Týden v Krkonoších

ZŠ TYRŠOVA 913 – V týdnu od 23. do 30. května proběhla týdenní škola v přírodě v Krkonoších pro výherce soutěže Najdi, co neznáš, pořádané internetovým portálem Seznam.cz. Výhercem byla naše třída (9. C, ZŠ Tyršova 913). Samozřejmě jsme se moc těšili, jelikož ubytování bylo zdarma v luxusním tříhvězdičkovém hotelu Lesana ve Špindlerově Mlýně. Protože je kolem Špindlerova Mlýna spousta krásných turistických míst, měli jsme o zábavu postaráno. Navštívili jsme Horní a Dolní Mísečky, Sněžku, ZOO ve Dvoře Králové, Prachovské skály a další krásná místa. Dobrou atmosféru dotvořil třídní kolektiv a učitelé. Byly to snad ty nejlepší, nejzajímavější, prostě nejužasnější zážitky, které jsme spolu mohli zažít. Bohužel to byl i ten nejsmutnější výlet, protože byl poslední, a to si samozřejmě každý uvědomoval. Proto jsme si také vše náramně užili a na tento skvělý zážitek nikdy nezapomeneme. Alespoň já tedy určitě ne.

Linda Bordovská

Papoušek

**Anežka Pražáková
2. A, ZŠ Tyršova 913**

Bez ohledu na své stáří, všemi barvičkami září. Barevný ocas, barevné křídýlko, usedá na své bidýlko. Starosti netíží jeho hlavičku, vyhlíží malou holčičku. Ví, že každý večer a každé ráno o zrní má postaráno. Holčička nad jeho krásou žasne, papoušek je kamarád, to je jasné.

Kurz dopravní výchovy

ZŠ TYRŠOVA 913 – Deset hodin od února do dubna 2009 se všichni ve čtvrtých třídách zabývali v kurzu dopravní výchovy tím, jak se chovat bezpečně v silničním provozu, jaká jsou pravidla pro chodce i cyklisty, lámali si hlavu s řešením křížovek a těšili se, až vyjedou nanečisto pod dozorem policisty. Nejdříve museli zvládnout písemný test pro cyklisty. Na pondělí až středu 27. až 29. dubna si důkladně naleštli kola, připravili přilby a velké svazky a vyrazili na dopravní hřiště v autocampingu Frenštát, kde na ně pokaždé všechny ty dny čekal ředitel Městské policie Frenštátu p. R. Ondřej Matějka. Páni, to byly jízdy! Hodí se poděkovat panu Matějkovi, že vše úspěšně uhlídal. Někteří poskakovali jako kdysi dávno jezdcí na kole typu klokán. Někteří s kolem zápasili podobně jako jezdcí na velopedu. Zapomněli úplně na to, že naše kola mají pedály a že se

tedy nemusí odrážet nohama od země. Po čtyřech hodinách jízdy z nás všech byli borci. Každý, třeba i způsobem svým vlastním, projel připravenou dráhu (slalom mezi tyčemi, houpačku, zúžený koridor, zastavení na značce a jiné překážky). Celé naše snažení pak bylo podle zásluhy odměněno 11. června 2009, kdy nám zástupci Městské policie Frenštátu i Policie ČR předali toužebně očekávané průkazy cyklisty. Dostal je však pouze ten, kdo si ho opravdu zasloužil. Ti druzí se musí zamyslet: ve znalostech silničního provozu mají ještě velké mezery, jejich jízda na kole ohrožuje ostatní účastníky silničního provozu, hlavně ale ohrožuje je samotné. Vážíme si svých životů, určitě se budeme na silnicích chovat zodpovědně. Odhodlané obličej dětí jsou toho příslibem. Věřím, že na ně čekají kilometry bez nehody!

Zdenka Gemrotová

Objevujeme historii regionu Frenštátska

ZŠ TYRŠOVA 913 – Projekt Objevování historie regionu Frenštátska je realizován v rámci Operačního programu Vzdělání pro konkurenceschopnost a financován z prostředků Evropské unie a státního rozpočtu České republiky.

Jeho cílem je vzbudit zájem žáků o historii regionu, ve kterém žijí, vytvořit nové výukové materiály a počítačové prezentace. Projekt je plánován na dobu 20 měsíců (do června 2010). V současnosti máme za sebou sedm měsíců, během kterých jsme uspořádali úvodní konferenci, pozvali všechny žáky druhého stupně naší školy do Muzea ve Frenštátě, šestáci se vydali podrobně prozkoumat Štrambersk, osmáci navštívili Muzeum vystěhovalectví v Lichnově a v Trojanovicích Památník bratří Strnadů a Jana Knebla. Díky pracovním textům a listům se dozvěděli spoustu nových poznatků, které mají vztah k našemu regionu a které v učebnicích nenajdou.

Bližší informace o všech našich projektech najdete na školních webových stránkách:

www.zstyrfren.edunet.cz

Petr Ondryáš

Studenti převzali v Ostravě diplomy za úspěchy v olympiádách

GYMNÁZIUM – Dne 14. května 2009 se v Ostravě na Janáčkově konzervatoři konalo slavnostní předávání diplomů studentům středních a základních škol za přední místa v matematické, fyzikální, zeměpisné olympiádě a olympiádě z českého jazyka.

V hledišti velké auly se sešlo několik desítek studentů doprovázených rodiči nebo pedagogy. Moderátorkou celé akce byla Ivana Jířů, referentka odboru školství, mládeže a sportu v Ostravě. Ceremoniál zahájila úvodním slovem náměstkyně hejtmana Moravskoslezského kraje Věra Patková a Libor Lenčo, vedoucí odboru školství mládeže a sportu. Po slavnostním úvodu již čekaly na přítomné studenty zasloužené diplomy. Naše malé gymnázium se může pyšnit třemi studenty, kteří vybojovali přední místa v kraji, navíc

všichni ve fyzikální olympiádě. Jsou to Tereza Hanzelková, která obsadila 3. místo v krajském kole fyzikální olympiády kategorie C, Šimon Novák obdržel diplom za 2. místo a Radek Guráš za 3. místo v krajském kole fyzikální olympiády kategorie E. Kromě diplomů získali ocenění studenti také peněžní poukázky na nákup knih v Librexu. Celá akce byla provázána hudebními vstupy studentů Janáčkovy konzervatoře. Závěrečné slovo měla opět paní Ivana Jířů, která ještě jednou poblahopřála studentům a také připomněla, že za

tím dnešním úspěchem nestojí jen jejich píle, vytrvalost a zájem o daný obor, ale také práce pedagogů a láska a podpora rodičů. Kromě těchto oceněných v krajských kolech soutěží se naše gymnázium v letošním školním roce pyšní i vynikajícími umístěními studentů v celostátních kolech, především 11. místem Hany Bílkové v matematické olympiádě kategorie A, umístěním pěveckého sboru Garrendo ve stříbrném pásmu celostátního kola a postupem Jiřího Štěpána mezi finalisty celostátního kola literární soutěže Cena Waltra Sernera. Úspěchem je také postup tří studentů do celostátního kola zeměpisné soutěže Eurorebus. K úplnému výčtu úspěchů patří i 1. místo Lukáše Cimply v krajském kole soutěže

v MS Office, Ivo Keislera a Jany Vinklerové ve středoškolské odborné činnosti. Druhé místo v krajském kole této soutěže obsadila také Michaela Šebetovská. Třetí místo v krajském kole soutěže v sudoku obsadily Žaneta Murasová a Aneta Prádková.

Vedení školy chce také touto cestou poděkovat všem jmenovaným i dalším za vzornou reprezentaci školy ve školním roce 2008/2009.

*Milena Vavřková
ředitelka školy*

Brána k technické kariéře

SŠ ELEKTROTECHNICKÁ – V těchto dnech končí pro vybrané studenty 3. ročníku SŠE ve Frenštátě pod Radhoštěm první část projektu Brána k technické kariéře, který podporuje Evropský sociální fond. Studenti mají možnost společně s personalisty, psychology a manažery regionálních firem získat aktuální praktické informace o trhu práce i o svých osobnostních možnostech a předpokladech pro vykonávání konkrétní nabízené práce v krátkodobém i dlouhodobém horizontu.

Pavlaína Chovancová

Literární konference: Projekt naší třídy

SŠ ELEKTROTECHNICKÁ – Dne 16. 6. 2009 se na naší škole uskutečnila literární konference, projekt třídy E1A. Cílem této akce bylo podpořit zájem nás, studentů, o literaturu, všeobecný a kulturní přehled vůbec; dále naučit se prezentovat svoji práci, přijmout kritiku, ale také využít zdravou argumentaci. Pracovali jsem v týmech s využitím moderní audi-

ovizuální techniky. Naše výstupy zodpovědně hodnotili pozvaní hosté z řad pedagogů a vedení SŠE. V závěru konference nechyběla společná reflexe celé zdokumentované akce. Rádi bychom poděkovali všem spolužákům a třídní profesorce Pavlině Chovancové za uskutečnění tohoto užitečného i milého setkání.

Studenti E1A

V zimě do Alp, v létě k Jadranu...

SŠ ELEKTROTECHNICKÁ – Stalo se již samozřejmostí, že studenti Střední školy elektrotechnické ve Frenštátě pod Radhoštěm mají každoročně možnost aktivně trávit týden v rakouských Alpách a v Chorvatsku. O atraktivní pro-

gram i bezvadnou organizaci zájezdů se stará Pavel Bizoň. Sportovně orientované pobyty nabízí našim studentům možnost zdokonalení se v carvingovém lyžování i jíždě na snowboardu; v létě, „na Jadranu“ je kromě plavání

a potápění zařazen rafting či horolezectví, vše pod profesionálním dohledem. Věříme, že i naši budoucí studenti budou mít příležitost a chuť se těchto sportovně-poznávacích aktivit zúčastnit.

Pavlaína Chovancová

Poděkování Lesům České republiky

ZŠ ZÁHUNÍ – Chtěla bych touto cestou poděkovat Jaroslavu Štefkovi a Ladislavu Bárovi, zaměstnancům Lesů ČR ve Frenštátě p. R., za velmi pěkné výchovné působení na žáky ZŠ Záhuní při tematickém vyučování s přírodovědným a ekologickým zaměřením.

V lese na čerstvém vzduchu poznávali naši žáci formou her nejružnější lesní rostliny, živočichy i neživé přírodniny. Po svačině u ohně obdrželo každé dítě od LČR dárek.

Věřím, že tato smysluplná spolupráce bude i nadále pokračovat.

Iva Knápková

Praha je naším posledním výletem

ZŠ TYRŠOVA 1053 – Celá naše třída pojedje do Prahy. Někdo tam byl a někdo ne. Půjďme si určitě prohlédnout památky, kterých je tam mnoho. Můj spolužák Libor mi říkal, že nebyl nikdy v Praze. Je rád, že tam jede, a prý si to bude pamatovat navěky. To víte, poslední rok si to musíme užít naplno. Přece nemůžeme zapomenout na všechny chvíle v této škole, když jsme toho tady tolik prožili. Přece nemůžeme zapomenout na spolužáky, když jsme se společně tolik nasmáli. Máme tady dobrý kolektiv a milé učitele.

Praha se stane naším posledním výletem. Zařadí se mezi další zážitky, které nám zůstanou ze Základní školy Tyršova 1053. Loučíme se, školo, s tebou a budeme na tebe vzpomínat.

*Veronika Rakowská
žákyně 9. ročníku*

Školní rok ve znamení zdravého životního stylu

ZŠ ZÁHUNÍ – Součástí každodenní výuky byla výchova žáků ke zdravému životnímu stylu. Velký důraz jsme kladli na sportovní akce, jako jsou Zahuňská lafka, běh na Javorník, běh naděje, lehká atletika (postup do krajského kola), přespolní běh (krajské kolo). Škola uspořádala lyžařský kurz, vodácký kurz, kurz horolezení – Rabštejn, cykloturistický kurz, turistické soustředění Lysá hora, vyučující uspořádali v mimoškolní době akce spojené s pohybovými aktivitami. Žáci 5. tříd se zúčastnili rozšiřujícího kurzu plavání, byly

pořádány četné sportovní akce ve spolupráci s organizacemi ve městě (tenis, kopaná, odbíjená). Žákům bylo vydáváno dotované školní mléko, za příznivého počasí mohli o velké přestávce relaxovat před budovou školy, pracovníci školní jídelny byl zajišťován pitný režim žáků, doplňkové žáci využívali i nabídky školního bufetu a dalšího nápojového automatu.

Při výuce byl uplatňován komplexní přístup, v hodinách přírodovědy a přírodopisu byly zařazeny ekologické aktivity – naučné stezky, projektové dny,

besedy o zvířatech a přírodě (šelmy v Beskydech, K2, Amazonka), Den Země. Zajímavé byly intervenční a preventivní programy pro 2. stupeň, pořádané Centrem nové naděje ve Frýdku-Místku (např. Vztahy v kolektivu, šikana, protidrogová prevence...), pro 1. stupeň pak dopravní den s Městskou policií. Nezapomínalo se ani na tradice – o Velikonocích jsme uspořádali bleší trh s prodejem velikonočních výrobků. Velikonoční dílny se líbily nejen žákům, ale i rodičům. Před Vánocemi jsme navštívili skanzen v Rožnově p. R.

Pěkné bylo projektové vyučování Čtyři roční období a Čistota a pH dešťové vody. Náročná byla práce v mezinárodních projektech – zahraniční výjezd s dětmi do Maďarska a přípravné schůzky s partnery z Německa, Maďarska a Polska.

Žáci se zúčastnili několika exkurzí. Jejich místy se staly polská Osvětim, ZOO Lešná, planetárium Ostrava, Hranická propast a Zbrašovské jeskyně a Hradec nad Moravicí. Dětem byla dostupná široká nabídka zájmové a mimoškolní činnosti, a to jak ve formě kroužků, tak

ve formě akcí školní družiny.

Škola uspořádala dvakrát Den otevřených dveří s velmi úspěšným vystoupením žáků VI. B, zpíváním sborečku, prezentací zimních sportů jejich trenéry, divadelními představeními jak v českém, tak v anglickém jazyce.

Po celý rok pracovala Veselá škola – akce pro předškoláky a jejich rodiče. Byl zahájen projekt stěhování MŠ do ZŠ a dokončování projektu pro ZŠ – výměna oken, zateplování, nový topný systém.

Anna Poláchová

Jak se my, Češi, nejčastěji zbavujeme vysloužilých elektrospotřebičů

Každá domácnost produkuje velké množství odpadu. Ideálně se ho zbavujeme tehdy, když před domem máme popelnici, za kterou jednoduše zaplatíme a o její vyvážení se pak nemusíme starat.

Jenže dnes už většina z nás ví, že do popelnice nelze odložit vše. Copak takový mastný papír od salámu, o ten se popelnice spolehlivě postará. Jistotu námahu nás stojí rozřazení papíru, plastů či skla. Ale i zde jsme si navykli na modré, žluté či zelené sběrné kontejnery. Co když se nám však rozbije mixér, fén či žehlička? Jsme ochotni je odnést do sběrného dvora, který může být i několik kilometrů vzdálený?

Co napověděl průzkum?

Elektroodpad je momentálně nejrychleji rostoucím druhem odpadu. Celosvětově nyní tvoří až 5 % hmotnosti pevného domácího odpadu,

tedy téměř tolik jako plastové obaly. V zemích Evropské unie, kde se v domácnostech ročně vyprodukuje asi osm milionů tun elektroodpadu, roste jeho objem tempem tři až pět procent ročně, skoro třikrát rychleji než celkový objem odpadu.

Před třemi lety, kdy v České republice začínal systém zpětného odběru vysloužilých spotřebičů teprve vznikat, v mnoha zemích Evropy již perfektně fungoval. U nás tehdy – s nadsázkou řečeno – platilo, že většina lidí elektroodpad rozlišovala pouze na dvě skupiny: na ten, co se do popelnice nevejde, a ten druhý, co se tam vtěsnat dá.

Od té doby došlo k výraznému posunu. Ukázal to průzkum, který se opakoval v dvouletém intervalu. Lze konstatovat, že došlo k výrazným změnám v uvažování lidí. S tvrze-

ním „Díky zpětnému odběru se nepovažují stará zařízení v příkopech a na skládkách“ dnes souhlasí 72 %

Fotografie: Elektrowin a.s.

dotazovaných. Když se řekne „zpětný odběr elektrozařízení“, vybaví se podle průzkumu více než polovina dotázaných, přesněji 53 % respondentů „odevzdání elektrozařízení prodejci při koupi nového“.

Co vlastně, proč to vyhazujeme
Průzkum poskytuje zajímavé údaje

i ve vztahu k jednotlivým skupinám elektrozařízení. Tazatelé zjišťovali, kolik a kterých spotřebičů domácnosti vlastní, jaké je jejich průměrné stáří, nebo co bývá nejčastější příčinou jejich obměny. Například lednice – alespoň jednu vlastní 99 % českých domácností, 50 % lednic je starší pěti let. Novou si 55 % českých domácností pořizuje nejčastěji jednou za šest až deset let. Důvody vyřazení staré lednice jsou v rovnováze. Kvůli poruše ji přestává používat 47 % domácností, 47 % odůvodňuje tento krok nákupem nového, lepšího modelu. Když už dojde k likvidaci ledničky, odevzdá ji 34 % domácností do sběrného dvora. Za novou ji při nákupu výmění u prodejce 20 % lidí, 13 % starou, ale ještě funkční lednici někomu zdarma věnuje, osm procent prodá do bazaru nebo prostřednic-

tvím inzerátu a stejných osm procent takový spotřebič nějakým způsobem dál používá. Stále ještě však šest procent dotázaných přiznává, že starou lednici prostě postaví k popelnici.

Pro srovnání se podívejme třeba na fény a kulmy: vlastní je 83 % českých domácností a 56 % jich je tři až pět let starých. Pokud dojde k výměně, je to v 65 % případů kvůli poruše a jen v 25 % z důvodu nákupu nového, lepšího modelu. A způsob jejich likvidace? Největší množství těchto malých domácích pomocníků, bohužel, končí v popelnici mezi ostatním odpadem. Podle průzkumu je to 44 %. V domácnostech, kde mají větší ekologické zábrany, ale žádné místo zpětného odběru bezprostředně po ruce, jich dál překážá 16 %, pouze 13 % fény a kulmy lidé odevzdají do sběrných dvorů.

Elektrowin a. s.
INZERCE

Jak autobusem z Frenštátu na Lysou horu a Pustevny

Málokdo ví, že autobusem se dá vyjet až na tyto dva vrcholy, a proto bychom vás rádi informovali.

1. Autobusem na Lysou horu

Autobusy jezdí každou pracovní středu a pátek od 13. 5.–25. 9. 2009:
odjezd Raškovice Ondráš 8.30 odjezd Lysá hora 11.20
příjezd Lysá hora 9.10 příjezd Raškovice Ondráš 12.00

Spojení z Frenštátu p. R. do Raškovic

vlak: **Frenštát p. R.** odjezd 6.48–Pržno příjezd 7.14 přesun asi 5 min.
BUS: Pržno, žst. odjezd 7.21–Raškovice, hotel Ondráš příjezd 7.53

Spojení z Raškovic do Frenštátu p. R.

BUS: Raškovice, hotel Ondráš odjezd 12.13–Pržno, žst. příjezd 12.41 přesun asi 5 min. Vlak: Pržno odjezd 13.33–Frenštát p. R. příjezd 14.07

2. Autobusem z Frenštátu na Pustevny

Autobus v pracovní dny – Frenštát–Pustevny

Frenštát p. R., u škol odjezd 7.40–Rožnov p. R., rest. U eroplánu příjezd 7.54, odjezd 8.18–Prostřední Bečva, Pustevny konečná příjezd 8.58

Frenštát p. R., u škol odjezd 8.55–Rožnov p. R., rest. U eroplánu příjezd 9.13, odjezd 10.03–Prostřední Bečva, Pustevny konečná příjezd 10.39

Frenštát p. R., u škol odjezd 12.00–Rožnov p. R., rest. U eroplánu příjezd 12.10, odjezd 12.19–Prostřední Bečva, Pustevny konečná příjezd 12.56

Autobus v pracovní dny – Pustevny–Frenštát

Prostřední Bečva, **Pustevny konečná odjezd 12.00–Rožnov p. R., aut.st. příjezd 12.43, odjezd 12.45–Frenštát p. R., u škol příjezd 13.05**

Prostřední Bečva, **Pustevny konečná odjezd 12.58–Rožnov p. R., rest. U eroplánu příjezd 13.39, odjezd 13.49–Frenštát p. R., u škol příjezd 14.08**

Prostřední Bečva, **Pustevny konečná odjezd 15.45 Rožnov p. R., aut.st. příjezd 16.25 odjezd 16.26–Frenštát p. R., u škol příjezd 16.45**

Autobus sobota, neděle – Frenštát–Pustevny

Frenštát p. R., u škol odjezd 7.10–Rožnov p. R., rest. U eroplánu příjezd 7.24, odjezd 8.18–Prostřední Bečva, Pustevny konečná příjezd 8.58

Frenštát p. R., u škol odjezd 9.35–Rožnov p. R., rest. U eroplánu příjezd 9.52, odjezd 10.03–Prostřední Bečva, Pustevny konečná příjezd 10.39

Frenštát p. R., u škol odjezd 12.00–Rožnov p. R., rest. U eroplánu příjezd 12.10, odjezd 12.19–Prostřední Bečva, Pustevny konečná příjezd 12.56

Autobus sobota, neděle – Pustevny–Frenštát

Prostřední Bečva, **Pustevny konečná odjezd 10.46–Rožnov p. R., rest. U eroplánu příjezd 11.26, odjezd 11.38–Frenštát p. R., u škol příjezd 11.55**

Prostřední Bečva, **Pustevny konečná odjezd 12.00–Prostř. Bečva, hotel Zavadilka příjezd 12.20, odjezd 12.28–Frenštát p. R., žst. příjezd 13.00**

Prostřední Bečva, **Pustevny konečná odjezd 15.22–Rožnov p. R., rest. U eroplánu příjezd 16.01, odjezd 16.28–Frenštát p. R., u škol příjezd 16.47**

Kolektiv pracovníků ICM

Hasiči informují: Prázdniny bezpečně a ve zdraví

Prázdniny... a s nimi spousta zaslouženého volného času pro děti. A aby děti tento svůj volný čas využily bezpečně a ve zdraví, je hlavně na rodičích, aby svým ratolestem připomněli pravidla, jak se mají chovat nejen v přírodě, ale i doma, a to hlavně v případě, že se pohybují bez přítomnosti dospělých osob.

Důležité jsou např. zásady pro rozdělování ohně nejen na vyhrazeném tábořišti: oheň rozdělovat nejlépe vždy za přítomnosti dospělé osoby, nikdy nezapalovat oheň v blízkosti lesa (50 m), nikdy nerozdělovat oheň za extrémního počasí, např. za silného větru nebo extrémního sucha, nikdy neponechávat oheň bez dozoru, mít k dispozici dostatečné množství vlastní vody k uhašení ohně pro případ, že je oheň rozdělán v místě, kde není žádný vodní zdroj, nenechávat mladší sourozence a kamarády, aby si hráli nebo seděli v blízkosti ohně (nebezpečí vznícení šatstva), do ohně nikdy neházet jakékoliv výbušné předměty (zábavná pyrotechnika, nádobky od sprejů apod.), oheň nerozšiřet po okolí (např. na zapálené větvi), oheň vždy pečlivě uhasit dostatečným množstvím vody a ujistit se, že nehrozí jeho samovolné rozhoření.

Ale nejen oheň je příčinou zásahu hasičů. Děti se rovněž na svých prázdninových toulkách přírodou často dostanou do blízkosti okrajů skal nebo různých jeskyní a opuštěných stůl, ve městech pak na ně čekají lákadla ve formě lešení, komínů, kanalizace apod., kde hrozí nebezpečí pádu, závalu, ztráty orientace nebo zaklínění v úzkých prostorách.

V nejhorších případech může dojít i nečekanému zaplavení prostor nebo přítomnosti nebezpečných plynů. Rovněž před hloubkami v takovýchto místech by měli rodiče své děti důrazně varovat.

Velkou letní nástrahou je i koupání v řekách a různých přírodních koupalištích. Skákání do vody, kdy neznáme její hloubku, a přeceňování plaveckých schopností je pravidelnou příčinou prázdninových tragédií.

Rodiče, nezapomínejte, že nejen v přírodě čekají na vaše děti různé nástrahy. Neopomínejte zbytečně v dosahu dětí zápalky, zapalovače, zábavnou pyrotechniku, svíčky nebo různé chemické přípravky. Upozorněte děti na bezpečné chování i u vás doma. Plynové a elektrické sporáky a jiné elektrické spotřebiče nejsou určeny ke hrani a k pokusům a experimentům! Připomněte dětem, že při odchodu z domu nesmí zapomenout klíče a dále překontrolovat všechny spotřebiče (sporák, světla, žehlička, varná konvice apod.), ověřit si, zda jsou zavřená okna a že jsou uzavřeny všechny vodovodní kohoutky.

Tento výčet možných nebezpečí, která číhají na naše děti o prázdninách, kdy mají nadbytek volného času, není zdaleka úplný. Mnohdy nastanou i těžko předvídatelné situace. Ale pokud se jako rodiče pokusíme alespoň trochu děti na výše uvedená nebezpečí připravit a varovat je před nimi, můžeme očekávat, že letošní léto proběhne bez úrazů, požárů a jiných mimořádných událostí.

Dagmar Benešová

Uhelné sklady – fa Piskořová

739 11 Frýdlant n. O., IČ: 73889725, DIČ: CZ5461233162

Mobil: 606 182 392, 602 443 669, Tel./fax: 558 677 708

Bank. spoj. 35-3423360247/0100

CENÍK PALIVA:

Hnědý oř. 2 (drobný)	235 Kč/q
Hnědý oř. 1	305 Kč/q
Hnědá kostka	315 Kč/q
Černý ořech	460 Kč/q OKR, 470 Kč/q PL
Koks oř 2 (drobný)	540 Kč/q OKR
Otopová směs (koks 1)	580 Kč/q OKR
Topná směs	214 Kč/q
Brikety	418 Kč/q

CENÍK ŠTĚRKU A PÍSKU:

Písek	41 Kč/q
Štěrk 0–4	54 Kč/q
Štěrk 0–22	49 Kč/q
Struska	49 Kč/q

Ceny včetně 19 % DPH.

Provozní doba

po–čt 7.00–15.00, pá 7.00–15.00

Od května do září prodej i v sobotu: 8.00–11.00

INZERCE

Co si počít v případě útlumu výroby a následné ztráty zaměstnání

První kroky osoby, která byla zasažena utlumením výroby, by měly směřovat na příslušný **úřad práce** (podle místa trvalého pobytu).

Pokud je zaměstnavatel v platební neschopnosti a byl na něho u příslušného soudu podán insolvenční návrh, může úřad práce vyplatit zaměstnanci jeho mzdové nároky, a to maximálně v délce 3 měsíců. Tyto 3 měsíce ale musí spadat do doby 6 měsíců předcházejících měsíců, ve kterém byl podán insolvenční návrh. Znamená to, že nebyla-li zaměstnanci poskytována mzda před podáním insolvenčního návrhu na zaměstnavatele v rozmezí 6 měsíců, má nárok na výplatu mzdy náležející za 3 měsíce. Nejvyšší částka, která může být zaměstnanci vyplacena, činí v současné době (od 1. 5. 2008 do 30. 4. 2009) 30 317 Kč. Jestliže není zaměstnanci vyplácena mzda po podání insolvenčního návrhu, může své mzdové nároky uplatnit u soudu v rámci insolvenčního řízení, popřípadě v občanskoprávním řízení.

Dojde-li ke skončení pracovního poměru, může osoba požádat úřad práce o zprostředkování zaměstnání a stát se **uchazečem o zaměstnání**. Při splnění podmínek nároku jí bude úřad práce poskytovat **podporu v nezaměstnanosti**. Základní podmínkou je získání 12 měsíců doby zakládající důchodové pojištění v posledních

třech letech před podáním žádosti o zprostředkování zaměstnání. S uchazečem o zaměstnání nesmí být v posledních 6 měsících skončeno zaměstnání pro porušení pracovních povinností zvláště hrubým způsobem.

Výše podpory v nezaměstnanosti se stanoví z posledního ukončeného zaměstnání a činí

první dva měsíce podpůrčí doby 65 %, další dva měsíce podpůrčí doby 50 % a po zbývajícím podpůrčí dobu 45 % průměrného měsíčního čistého výdělku.

Doba poskytování podpory v nezaměstnanosti se odvíjí od věku uchazeče o zaměstnání v době podání žádosti o podporu v nezaměstnanosti a činí

- do 50 let věku 5 měsíců,
- nad 50 do 55 let věku 8 měsíců,
- nad 55 let věku 11 měsíců.

Dalším krokem je, aby se osoba informovala na úřadě práce o nároku na **dávky státní sociální podpory**. Zde také může uplatnit na předepsaných tiskopisech svoji žádost o některou z dávek (tiskopisy žádostí jsou k dispozici na úřadě práce nebo na internetových stránkách <http://portal.mpsv.cz/>). V této situaci přicházejí především v úvahu dávky

- přídavek na dítě (opakující se dávka k pokrytí nákladů spojených s výchovou a výživou nezaopatřených dětí),
- sociální příplatek (opakující se dávka k pokrytí nákladů spojených se zabezpečováním potřeb nezaopatřených dětí),
- příspěvek na bydlení (opakující se dávka k pokrytí nákladů na bydlení).

Svatoslava Nová

Co jedné paní učitelce vzal a dal důchod

Musíme se smát dříve, než se staneme šťastnými, neboť bychom mohli zemřít, aniž bychom se zasmáli.

Jean de la Bruyère

Vážené čtenářky, vážení čtenáři, vždycky mi imponovali starší lidé. V poslední době pak starší lidé, kteří se dokázali vyrovnat s odchodem do důchodu, tuto situaci nebrali a ani neberou jako konec skutečného života. Mám několik známých, kteří jsou v seniorském věku. Jsou plní elánu, realizují své koníčky a žijí. Ráda poslouchám jejich příběhy. Snad proto, že se k mladšímu seniorskému věku blíží sama a hledám pro sebe inspiraci. Mezi mně milé lidičky patří i paní učitelka, která mě učila na základní škole tělocvik, a po mnoha letech jsme se potkaly zase u společné záliby. Její humor a elán jsou pro mě inspirací, a tak jsem jí požádala, aby svůj příběh napsala pro naše čtenáře.

Do důchodu jsem se velmi těšila, a dlouho dopředu spřádala plány, jak si ho jaksepatří užít. Představovala jsem si – kromě jiného – že pro udržení fyzické kondice budu pravidelně cvičit, jednou týdně se nechám v kadeřnictví učešat, dopřejí si každý měsíc návštěvu kosmetického salonu, budu žít kulturně a neujde mi žádná diva-

delní představení, koncert, film. Na dovolenou pojedou v létě k moři, v zimě do lázní nebo na hory. Zkrátka, užijí si. Říká se, že když chceš rozesmát boha, svěř se mu se svými plány. V mém případě by se musel přímo prohýbat smích. Když jsem totiž obdržela důchodový výměr, pochopila jsem, že všechno bude jinak a že si mnohé z plánovaných aktivit budu muset odpustit.

A tak jsem se postupně orientovala v možnostech, na které bych finančně dosáhla a které by mě zaujaly a bavily. Od dětství ráda čtu, proto mé kroky logicky zaměřily do městské knihovny. Našla jsem zde příjemné prostředí, kde si lze za roční poplatek 100 Kč nejen půjčovat knihy, ale i přečíst časopisy a noviny, zhlédnout zajímavé výstavy, účastnit se různých besed. Knihovna také pořádá přednášky v rámci Univerzity třetího věku, kam jsem se přihlásila a kam dosud chodím a minimálně chodit i nadále. Zatím jsem vzdala nabízenou možnost naučit se zacházet s počítačem, ale časem na to určitě dojde. Dá se říct, že se knihovna stala mým druhým domovem.

Samozřejmě, že nelze jen číst. Turistika – a to jak ta organizo-

vaná, tak individuální, je mou další aktivitou, která skoro nic nestojí a prospívá tělu i duši. Pár kilometrů chůze v krásné přírodě – letní či zimní – a člověk je hned raději na světě. Všele doporučuji každému. Také pravidelné plavání mi po všech stránkách prospívá a příjemné na tom je, že celoroční permanentku do krytého bazénu částečně hradí pojišťovna. Aspoň zatím.

Skvělou relaxací je také sběr léčivých květů. Nikdy jsem si nemyslela, že ze mne bude babka kořenářka, ale přišla jsem na chuť toulání se po lukách a lesích s košíkem v ruce. Takový vlastnoručně nasbíraný lipový květ, třezalka tečkovaná či dobromysl přijde vhod a ještě ušetřím. A v době zrání borůvek si teprve přijdu na své. Dvakrát i třikrát týdně na ně vyrazím, a když při návratu s plnou konví míjím tržiště, kde borůvky stojí 90 Kč za litr, poskočí mi srdce škodolibou radostí, že já je mám zadarmo a ještě jsem si užila krásného letního dne v lese. Nepohrdnu ani lesními malinami a jahodami. Umíte si představit, jak voní hrnek lesních jahod? Já ano – božsky! Pro dejme tomu pražského seniora jsou tyto radosti asi těžko dostupné, ale my máme štěstí, lesy jsou všude kolem nás.

Za velké plus považuji to, že mám zahrádku, kde se mohu realizovat

pěstováním zeleniny a hlavně květin. Mám-li smutek na duši, vezmu motyku a makám a makám, až se chmury rozplynou. Jo, dělání, dělání je lék, přesně, jak je to v té známé písničce. A nezáleží na tom, jestli se oháníte motykou nebo třeba pletacími jehlicemi.

Co se kultury týká, tak kromě už zmíněných aktivit v knihovně mám jako členka filmového klubu pro seniory jednou měsíčně možnost za poloviční cenu zhlédnout film dle programu klubu – všechny bez výjimky byly skvělé. Taký mám předplatné na koncerty Janáčkovy filharmonie v Ostravě. Člověk by měl krásu a kulturu nasávat všemi smysly.

Mým velkým potěšením je členství v pěveckém sdružení. Zkoušíme jednou týdně, často vystupujeme při různých příležitostech, ve městě i mimo město, pořádáme koncerty, soustředění, zájezdy. Znamená to pro mě nejen radost ze zpívání, ale také možnost být s přáteli.

Mám dvě dospělé děti, které mají své vlastní rodiny, a samozřejmě jako babička jsem kdykoliv k dispozici, když jde o hlídání vnuků, kteří mě vždycky něčím dokážou překvapit a rozesmát. Ale jak rostou, mění se pochopitelně jejich priority a babička je až za kamarády, což považuji za normální, a divla bych se, kdyby tomu

bylo jinak. S rodinami svých dětí mám pěkné vztahy, ale vím, že se nemohu upínat jen na ně a život v důchodu si musím uspořádat po svém. Bylo mi jasné, že pokud se o svou zábavu nepostarám sama, budu se nudit, protože nikdo jiný to za mě neudělá.

Člověk se pořád učí. Mě léta v důchodu naučila být spokojená s tím co mám a radovat se z toho. Netrápit se tím, co nemám a nikdy mít nebudu. Pořád mi zůstane dost na to, abych svůj důchodový čas nemarnila, ale plně prožívala. Díky za každé nové ráno, díky za každý nový den.

Vážení spolusenioři, nezůstávejte doma, jděte mezi lidi, pěstujte si přátelství, určité je ve vašem okolí dost možností pro společenský kontakt, neváhejte a zapojte se do všeho, co se vám nabízí. Nikdo vám zajímavý život nezorganizuje, je to jen na vás. Známe přísloví říká: „Nejspolehlivější pomocná ruka je na konci tvého ramene.“ Vyplatí se jím řídit, věřte mi.

Doufám, že vám dnešní příspěvek přinesl inspiraci a povzbuzení. Těm, kteří se chystají do důchodu nebo už si ho užívají, přeji, aby situaci zvládli s humorem a v klidu, všem pak hezké léto.

Anna Hrachovcová

HLEDÁ SE!!! auto plné peněz

Parkuje někde na severní Moravě nebo ve Slezsku...
...možná u vašeho domu!

ODMĚNA až 200.000 Kč

Podrobná pravidla na: www.hitradioorion.cz

Přijem digitálního vysílání i bez dalších měsíčních poplatků a set-top-boxu
(ČT1, ČT2, ČT24, ČT4 SPORT, NOVA, PRIMA Z1, PRIMA COOL, BARRANDOV, NOVA CINEMA, NOE, PUBLIC TV, OČKO, STV1, STV2, TA3)

**Cena sat. kompletu
již od 3.990,- Kč***

Nabízíme i společné satelitní rozvody v činžovních domech
* Akční cena kompletu pro 1 účastníka a 1 družici (sat. přijímač, karta, parabola, konvertor)
V ceně není zahrnuta montáž a mont. materiál

HUGO KUBIŽNÁK

Dolní 369, 744 01 Frenštát p. R. (vedle AQUAPARKU)
tel.: 556 83 54 80, mobil: 603 430 461, e-mail: telcomp@frenstat.cz

DVEŘE

- renovace
- bezpečnostní zn. SHERLOCK
- nové fóliované i dýhované

KUCHYŇSKÉ LINKY, VESTAVĚNÉ SKŘÍNĚ

- renovace
- nové

Velčovský 606 70 58 58

PALIVOVÉ DŘEVO

nabízíme PALIVOVÉ DŘEVO zpracované na naštipaná polena
v délkách 25, 33 a 50 cm (nebo délky dle Vašeho přání)

ZAVÁDĚCÍ CENA: tvrdé dřevo – polena 33, 50 cm **850,- Kč/ 1 PRMS**
měkké dřevo – polena 33, 50 cm **660,- Kč/ 1 PRMS**

KONTAKT: 604 445 731

- 1 PRMS je jeden prostorový metr sypaný, což je neurobený, volně dřevem nasypávaný prostor s rozměry 1 x 1 x 1m.
- 1 PRMR (prostorový metr rovný) = 1,6 PRMS (prostorový metr sypaný)
- dřevo dodáváme v PRMS, protože náhodně vytipují je spravedlivě a především levně, takže není nutno do ceny dřeva připočítávat nákladnou, časově náročnou lidskou práci při skládání dřeva.

CO S NIMI, KDYŽ DOSLOUŽÍ?

Elektrospotřebiče jsou nezbytnými pomocníky u vás doma. Dokud slouží, je vše v pořádku, ale co s pračkou, která nepere, lednicí, která nechládí, mixérem, který nedrtí, či vrtáčkou, která nevrtá?

Z obchodu se zpět dostanou do vašich domácností, kde nahradí ty, které již dosloužily a přestěhovaly se do sběrných dvorů.

Nové domácí elektrospotřebiče, na jejichž výrobu byly využity suroviny ze spotřebičů vysloužilých, se blýsknou v novém designu v prodejních elektro.

Získané suroviny (kovy, plasty aj.) jsou materiálem k výrobě nových elektrospotřebičů. A tak z recyklační linky putují do výrobních závodů.

Nevyhazujte je do popelnice či na černé skládky! Patří buď do sběrného dvora, nebo je můžete odevzdat u vašeho prodejce – a to bezplatně!

Ze sběrného místa putují vysloužilé elektrospotřebiče do recyklačního závodu. Po odborném odstranění nebezpečných látek jsou připraveny k další recyklaci.

Moderní stroje dokážou z vysloužilých elektrospotřebičů oddělit kovy, plasty a další komponenty, které jsou po zpracování připraveny k dalšímu využití.

SBĚR A RECYKLACE VYSLOUŽILÝCH ELEKTROZAŘÍZENÍ

Velké spotřebiče
pračky, myčky, sušičky,
el. sporáky...

Chlazení
chladničky, mrazničky, přenosné
chladničky, vinotéky, výčepní
zařízení s chladicím médiem...

Střední spotřebiče
mikrovlnné trouby, vysavače,
digestoře, parní čističe,
pečicí zařízení do 10 kg...

Malé spotřebiče
žehličky, lisovací hrnce, kávovary,
fény, hořící stroje, kuchyňské
roboty, rychlovarné konvice...

Nářadí, hobby, díla
pily, vrtáčky, brusky, řezáčky,
akú trúbobáky...

Zahrada
el. sekačky, klivnořez,
el. nůžky na živý plot...

**CHRAŇME SPOLEČNĚ
ŽIVOTNÍ PROSTŘEDÍ!**

elektrowin

Aby to vše dokonale fungovalo, je třeba, aby tento koloběh elektrospotřebičů někdo řídil.
Proto je tu kolektivní systém Elektrowin.

☎ 556 835 098, 602 845 754
e-mail: kino@mufrenstat.cz

EUROPA CINEMAS

Program na červenec 2009

☎ *Ve středu 1. července v 18.00 h.*

Animovaný film USA v českém znění

MONSTRA VS. VETŘELCI

Film je parodií na béčkové sci-fi z 50. let. Příběh vypráví o dívce, která přijde do styku se spadlým meteoritem. Ten způsobí, že Susan vyroste do obřích rozměrů. • Přístupný, 94 minut, vstupné 70 a 75 Kč.

☎ *Ve středu 1. července ve 20.00 h.*

Film USA, SRN, Velká Británie s titulký

TERMINÁTOR SALVATION

V pořadí již 4. díl Terminátora nás svým dějem zavede do roku 2018. Christian Bale bude sestavovat lidský odpor vůči Skynetu a jeho armádě Terminátorů. • Přístupný, 130 minut, vstupné 80 Kč.

☎ *Od pátku 3. do neděle 5. července vždy ve 20.00 h.*

Film USA v českém znění

HANNAH MONTANA

Mladíčka Miley se snaží zvládnout školu, přátele a ještě svou tajnou identitu popové hvězdy. Když stoupající popularita Hannah Montany hrozí tím, že ovládne celý její život, je ochotna to podstoupit. Její otec však moc nadšený není. • Přístupný, 102 minut, vstupné 80 Kč.

☎ *Od pondělí 6. do středy 8. července vždy ve 20.00 h.*

film USA s titulký

HOTEL PRO PSY

Rodinná komedie o dvou sirotcích, kteří se snaží utajit před pěstouny existenci svého chlupatého přítele. Pěstouni totiž zvířata nenávidí. Zápletka je na světě. • Přístupný, 100 minut, vstupné 65 a 70 Kč.

☎ *Od pátku 10. do neděle 12. července vždy ve 20.00 h.*

Repríza českého filmu

HLÍDAČ č. 47

Josef Douša (Karel Roden) je ve filmu ověnčen Českými lvy železniční hlídač, který zachrání mladého muže před skokem pod vlak. Ten se ale poté zamiluje do Doušovy manželky. • Do 15 let nepřístupný, 108 minut, vstupné 75 a 80 Kč.

☎ *Od pondělí 13. do středy 15. července vždy ve 20.00 h.*

Britský film s titulký

HAPPY GO LUCKY

Poppy, nezkrtná a bezstarostná učitelka, vnáší nakažlivý optimismus do každé situace, která ji potká. Nabízí průzkum jedné z nejprchavějších předností lidského života: ŠTĚSTÍ. • Do 12 let nevhodný, 118 minut, vstupné 65 a 70 Kč.

☎ *Od pátku 17. do neděle 19. července vždy ve 20.00 h.*

repríza českého filmu

LÍBAŠ JAKO BŮH

Komedie Marie Poledňákové zaznamenala při uvedení do kin velký úspěch. Lvi podíl na něm má hvězdné herecké obsazení, ale hlavně laskavý humor. • Přístupný, 115 minut, vstupné 75 a 80 Kč.

☎ *Od pondělí 20. do středy 22. července vždy ve 20.00 h.*

film VB, USA s titulký

CHLAPEC V PRUHOVANÉM

PYŽAMU

Film vypráví příběh osmiletého Bruna, syna velitele koncentračního tábora, který se spolu se svou rodinou přestěhuje z válečného Berlína do domu poblíž koncentračního tábora Osvětim. • Do 12 let nevhodný, 94 minut, vstupné 70 a 75 Kč.

☎ *Od pátku 24. do neděle 26. července vždy ve 20.00 h.*

film USA, Slovensko v českém znění

NEDODRŽENÝ SLIB

Příběh židovského chlapce, kterému se podařilo uniknout deportaci do koncentračního tábora díky svému neobyčejnému fotbalovému talentu, byl natočen podle skutečné události. • Do 12 let nevhodný, 129 minut, vstupné 65 a 70 Kč.

☎ *Od pondělí 27. do středy 29. července vždy ve 20.00 h.*

film USA s titulký

X-MEN ORIGINS: WOLVERINE

Hugh Jackman se vrací v roli Logana, nelostného mutantu Wolverina obdařeného zázračnou schopností regenerace. • Přístupný, 107 minut, vstupné 70 a 75 Kč.

☎ *Od pátku 31. července do neděle 2. srpna vždy ve 20.00 h.*

francouzský film s titulký

COCO CHANEL

Rebelka, které konvence tehdejší doby brání volně dýchat a která se obléká do košil svých milenců. Coco Chanel navždy změnila svět módy, svět žen. • Přístupný, 105 minut, vstupné 65 a 70 Kč.

Program na srpen 2009

☎ *Od pondělí 3. do středy 5. srpna vždy ve 20.00 h.*

Film USA s titulký

STAR TREK

První výprava mladé posádky na palubě hvězdné lodi U.S.S. Enterprise. • Přístupný, 127 minut, vstupné 70 a 75 Kč.

☎ *Od pátku 7. do neděle 9. srpna vždy ve 20.00 h.*

Film USA s titulký

POSLEDNÍ DŮM NALEVO

Remake nízkorozpočtového hororu z roku 1972 o dvou dívkách, kterým krvavě zatápí banda kriminálních. Přitom šlo jen o sehnání drog na párty... • Do 15 let nepřístupný, 109 minut, vstupné 70 a 75 Kč.

☎ *Od pondělí 10. do středy 12. srpna vždy v 18.00 h.*

Film USA v českém znění

NOC V MUZEU 2

V muzeu je slyšet podivný šramot. Bývalý noční hlídač Larry je opět zatažen do těžko představitelného dobrodružství, ve kterém ožívá sama historie. • Přístupný, 105 minut, vstupné 70 a 75 Kč.

☎ *Od pátku 14. do neděle 16. srpna vždy ve 20.00 h.*

film USA s titulký

WRESTLER

Randy je bývalý profesionální zápasník, který chce pokračovat v bojových kláních i přes pokročilý věk. • Do 15 let nepřístupný, 109 minut, vstupné 65 a 70 Kč.

☎ *Od pondělí 17. do středy 19. srpna vždy v 19.00 h.*

Film USA s titulký

NA Odstřel

Koho by dojmali zastřelený fetiš a poslíček s pizzou? Zkušený reportér (Russell Crowe), ovšem tuší, že za profesionální vraždou by se mohlo skrývat něco mnohem většího. • Do 12 let nevhodný, 127 minut, vstupné 65 a 70 Kč.

☎ *Od pátku 21. do neděle 23. srpna vždy ve 20.00 h.*

Film USA s titulký

ZASTAV A NEPŘEŽÍJEŠ 2

– VYSOKÉ NAPĚTÍ

Čínská mafie ukradne Cheliosovo téměř nezníčitelné srdce a vymění ho za bateriově poháněnou náhradu. Chev Chelios chce své srdce zpět a vydá se na zběsilou honičku ulicemi L. A. • Do 15 let nepřístupný, 94 minut, vstupné 65 a 70 Kč.

☎ *Od pondělí 24. do středy 26. srpna vždy v 18.00 h.*

Film USA v českém znění

TRANSFORMERS: POMSTA PORAŽENÝCH

Mimozemští roboti měnící se v pozemská auta jsou zpátky. Jak už to tak u pokra-

čování chodí, druzí Transformers mají být akčnější, napínavější a zábavnější. To vyvolává otázku, zda to vůbec jde. • Přístupný, 147 minut, vstupné 70 a 75 Kč.

☎ *Od pátku 28. do neděle 30. srpna vždy ve 20.00 h.*

Film VB, USA v českém znění

HARRY POTTER A PRINC

DVOJÍ KRVE

Harryho šestý školní rok v Bradavicích je pokažen válkou mezi Voldemortovými přívrženci a stoupenci dobra v níž náš hrdina s jizvou na čele buď vyhraje, nebo zemře. • Přístupný, 154 minut, vstupné 70 a 75 Kč.

☎ 556 835 397

➤ Moravská pouť Radia Čas

11. a 12. července, Martinská čtvrt' Dva dny plné soutěží, programů pro děti i dospělé, pouťových atrakcí, vystoupení známých osobností, karaoke. Soutěž o zájezd k moři pro celou rodinu. Na sobotu večer je připravena tradiční pouťová tancovačka s ohňostrojem.

➤ Budweiser Budvar gulášové slavnosti 2009

25. července od 9.30 hodin, areál Liščího mlýna

Již 18. ročník tradiční soutěže o nejlepší kotlíkový guláš. Čekají vás nejen voňavé guláše, speciality na grilu, chlazené pivo, ale i bohatý kulturní program do nočních hodin v podání kapel Exploit z Valmezu, Propolice – The Police cover band z Ostravy, Navalentym z Rožnova p. R., Taky mjúzyk band z Ostravy. Vrcholem akce bude vystoupení VĚRY ŠPINAROVÉ s kapelou Adama Pavlíka. Pro děti je připraveno hřiště, skákací hrad, vození na koni, bazén. Zajištěna kyvadlová doprava (od 11. do 19.00 hodin / 1) zastávka „Dolní“ / 2) zastávka „Sídliště“ (+ 5 min.) / 3) zastávka „U škol“ (+ 10 min.) / 4) zastávka „U nádraží“ (+ 15 min.). VSTUP ZDARMA.

➤ HUSBAND – koncert

15. srpna od 19.30 h., náměstí Letní večer vám zpřijme Rosta Hus International Jazz Groove Band ve složení: Rosta Hus, Zbigniew Kaleta, Lukáš Mužík, Robert Rush.

➤ Frenštátské slavnosti

28. a 29. srpna, náměstí Mezinárodní folklorní festival. Program naleznete na samostatných plakátech.

MĚSTSKÁ KNIHOVNA

➤ Vernisáž výstavy fotografií Letní Beskydy

2. července od 17.00 h., čajovna Magnolia 4. výstava cyklu Krajina v lidech – lidé v krajině. Autor Jaroslav Raška. Potrvá do konce července.

KRÁTCE

Štorek reprezentoval v Kanadě

Václav Štorek se 14. června 2009 zúčastnil v kanadském Torontu Mistrovství světa v naturální kulturistice. V kategorii Grand masters obsadil páté místo. Jeho účast sponzorovalo město Frenštát p. R. a místní firmy Grill bar a Fit Aura. **-red-**

Pozvání na kopanou v Trojanovicích

V sobotu 11. července 2009 se koná na hřišti v Trojanovicích na Bystrém 43. ročník memoriálu Jiřího Jaškovského v kopané a od 19.00 hodin letní večer, tentokrát se skupinou Arriön s hosty, skupinou Motörhead revival orgasmatron. Celodenní vstupné činí 60/30 Kč. Je připraveno občerstvení i guláš. **-red-**

Chystá se Závod horských kol

PJR ve spolupráci s T. J. Frenštát p. R. pořádá v sobotu 5. 9. 2009 již 18. ročník Závodu horských kol na Velký Javorník s délkou trati 7,1 km a převýšením 527 m. Prezentace proběhne v Lyžařském areálu skokanských můstků, Lubina 692, Frenštát p. R., od 7.30 do 9.15 hodin. Startuje patnáct mužských i ženských kategorií, od žákovských po veteránské. Účast je otevřená pro veřejnost. Přihlásit se můžete prostřednictvím www.jetcom.cz/ přihlaskou nebo při prezentaci. Propozice najdete na <http://javornik.razitkuj.cz>.

Jan Šrubař

Frenštátští mladší plavci zabojovali

Plavci v kategorii mladších žáků (ročník 1999) prezentovali frenštátský oddíl na přeboru severní Moravy 23. 5. 2009 v Novém Jičíně. Nejlépe zaplavoval Jan Fojtík, který obsadil 1. místo na 100 m znak a 2. místo na 50 m znak. Třetí místo obsadil na 100 m znak Adam Jureček. Mezi děvčaty vybojovala 3. místo Sabina Haldová na 100 m kral, na čtvrtém místě se umístila Julie Kellermannová na 100 m prsa. Díky zlepšení svých osobních rekordů všichni splnili limity na pohár ČR v Kroměříži 6.–7. 6. 2009, kde si poprvé vyzkoušeli závodit na mistrovské soutěži. Obhájili své výkony skvělými časy i umístěními. Plaveckému oddílu skončila letní sezona a v září se začne připravovat na sezonu zimní. **-vk-**

Krytý bazén Frenštát p. R.

Provoz krytého bazénu o letních prázdninách od 1. 7. do 23. 8. 2009

tel. 556 836 240

Pondělí–neděle 9.00–18.00 hodin

Celodenní vstupné s letním opalováním:

Dospělí	55 Kč
Děti do 15 let	30 Kč
Důchodci	40 Kč
Děti do 3 let	zdarma
Zapůjčení dřevěného lehátka	15 Kč

Celodenní vstupné se nevztahuje na permanentky (na 2 hodiny). Krytý bazén je od 24. 8.–6. 9. 2009 uzavřen – proběhnou opravy a vypouštění bazénu.

Petr Bednařík na prvním místě na mezinárodním turnaji Pražský pohár žáků a dorostu.

Frenštátský judista je první v republice

V letošním roce se velmi dařilo na celostátních i mezinárodních soutěžích Petru Bednaříkovi, který v kategorii mladších žáků dobře reprezentoval město Frenštát p. R. a na dvanácti soutěžích obsadil jedenáct prvních a jedno třetí místo. Obzvláště cenná jsou vítězství v Litoměřicích a Mělníku, součástí turnajů GP České republiky. Petr Bednařík je v současné době na prvním místě ve své kategorii v rámci České republiky. Podrobnější informace, foto a video naleznete na stránkách judo-frenstat.ic.cz.

Roman Chobot

Plán akcí T. J. Frenštát p. R. červenec a srpen 2009

Turistika pro seniory:

- Středa 1. 7. v 6.30 h. od Sokolovny: Busem do Spytihněvi, pěšky Babice, Staré Město, Uh. Hradiště – 15 km.
- Středa 15. 7. v 6.23 h. z nádr. ČD: Sk. A: vlakem do N. Hrozenkova, pěšky Portáš, Kohútka, Halenkov – 15 km, Sk. B: vlakem Vsetín, busem Vranče a dále jako sk. A.
- Středa 22. 7. v 6.23 h. z nádr. ČD: Sk. A: vlakem Bystřice p. H., památník kpt. Jaro-

še, Šaumburk, Rajnochovice – 15 km, Sk. B: vlakem Lukava, památník kpt. Jaroše a dále jako sk. A – 12 km.

- Středa 12. 8. v 6.30 h. od Sokolovny: Busem do Darkoviček, sk. A: Orel, Bohuslavice, Chuchelná – 17 km, Sk. B: Bohuslavice, Chuchelná – 10 km

- Středa 26. 8. v 5.48 h. z nádr. ČD: Vlakem do Jablunkova, Radvanov, Gorníček, Písečná, Jablunkov – 15 km **J. N.**

Děti z mateřinek nadšeně sportovaly

O tom, že i děti z mateřských škol umí sportovat, jste se mohli přesvědčit dne 28. května 2009 v tělocvičně ZŠ a MŠ Záhumí. Sešli se tady děti ze všech tří školek v našem městě, vždy pět chlapců a pět dívek. Děti soutěžily v pěti disciplínách: štafetový běh, hod do dálky tenisovým míčkem, štafetová překážková chůze zručnosti s nesením míčku v kelímku od jogurtu, skok v pytli, opět štafetou, a pětiskok – pět skoků z podřepu. Organizace celé soutěže se ujala paní učitelka Vladimíra Petříková z MŠ Dolní. Ceny pro všechny soutěžící věnovalo Město Frenštát p. R. V kategorii chlapců vyhráli kluci z MŠ Markova a v kategorii dívek vyhrála děvčata pořádající mateřské školy Dolní.

Své kamarády přišly povzbudit děti z MŠ Dolní a společně vytvořili nádhernou sportovní atmosféru. Pro všechny zúčastněné to byl překrásný sportovní zážitek.

Jarmila Krhutová
vedoucí učitelka MŠ Dolní

Atletky ze školy obsadily první místa v okrese i kraji

ZŠ ZÁHUNÍ – Nejen lyžování, ale také atletika je sport, ve kterém žáci naší školy vynikají. Družstva mladších i starších dívek se umístila na prvním místě v okrese. Krajské závody se konaly 2. června 2009 v Opavě. Starší dívky skončily na 2. místě, mladší dívky na 3. místě. Družstvo tvoří 12 dívek, z mladších se o vítězství nejvíce zasloužily N. Tkáčová, T. Káňová, K. Skřečková

a D. Spěváčková, ze starších P. Kojdová, B. Tomíčková, R. Žáčková a M. Jalůvková. Dívám blahopřejeme a přejeme mnoho úspěchů do dalších let.

Iva Knápková

